

Τεχνητή Νοημοσύνη

Εισαγωγή στην υπολογιστική όραση

**Τμήμα Μηχανικών Η/Υ και Πληροφορικής
Πανεπιστήμιο Πατρών**

Δ. Κοσμόπουλος

Άνθρωπος vs υπολογιστής

0	3	2	5	4	7	6	9	8
3	0	1	2	3	4	5	6	7
2	1	0	3	2	5	4	7	6
5	2	3	0	1	2	3	4	5
4	3	2	1	0	3	2	5	4
7	4	5	2	3	0	1	2	3
6	5	4	3	2	1	0	3	2
9	6	7	4	5	2	3	0	1
8	7	6	5	4	3	2	1	0

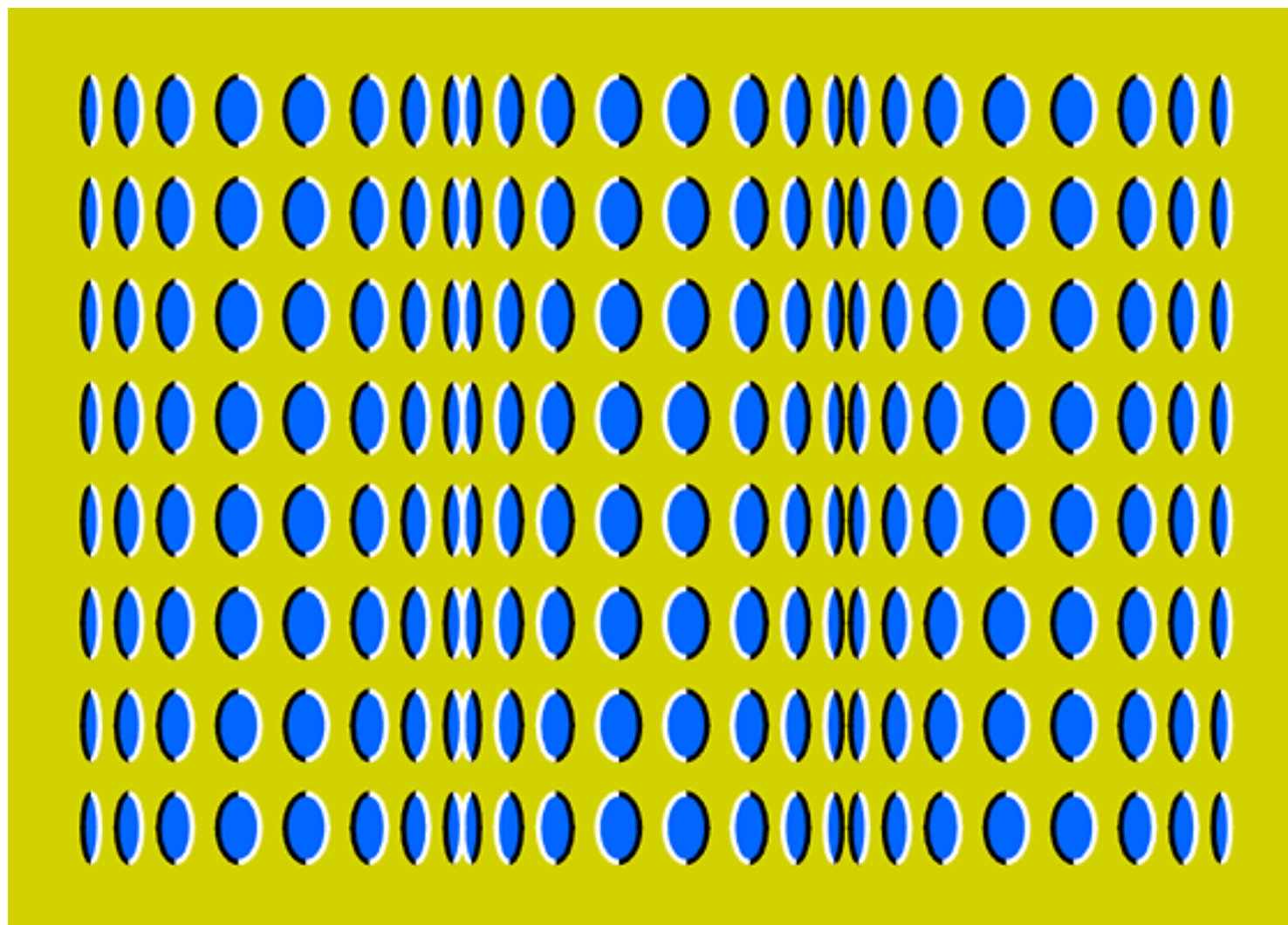
Ποιος είναι καλύτερος;

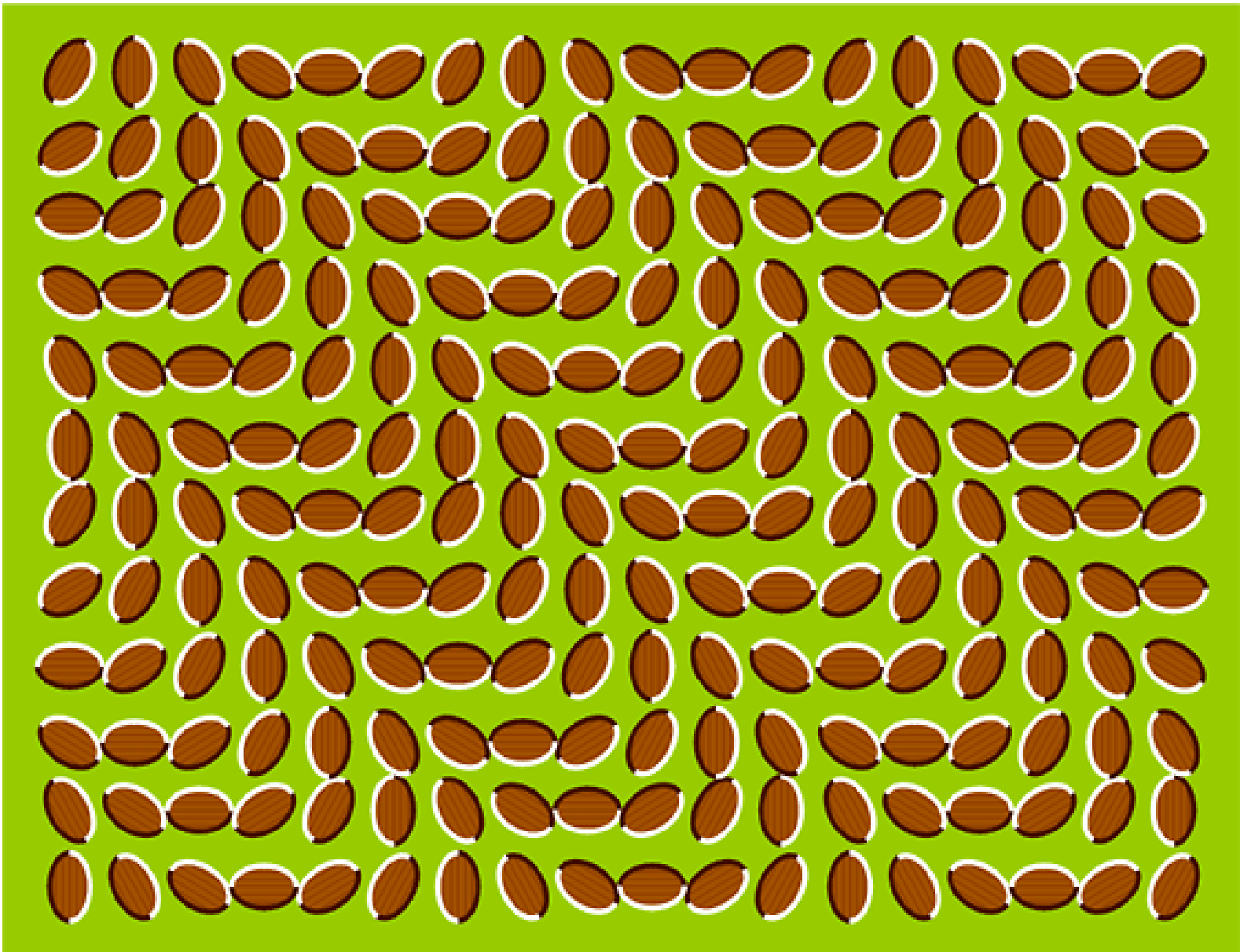
Άνθρωπος vs υπολογιστής

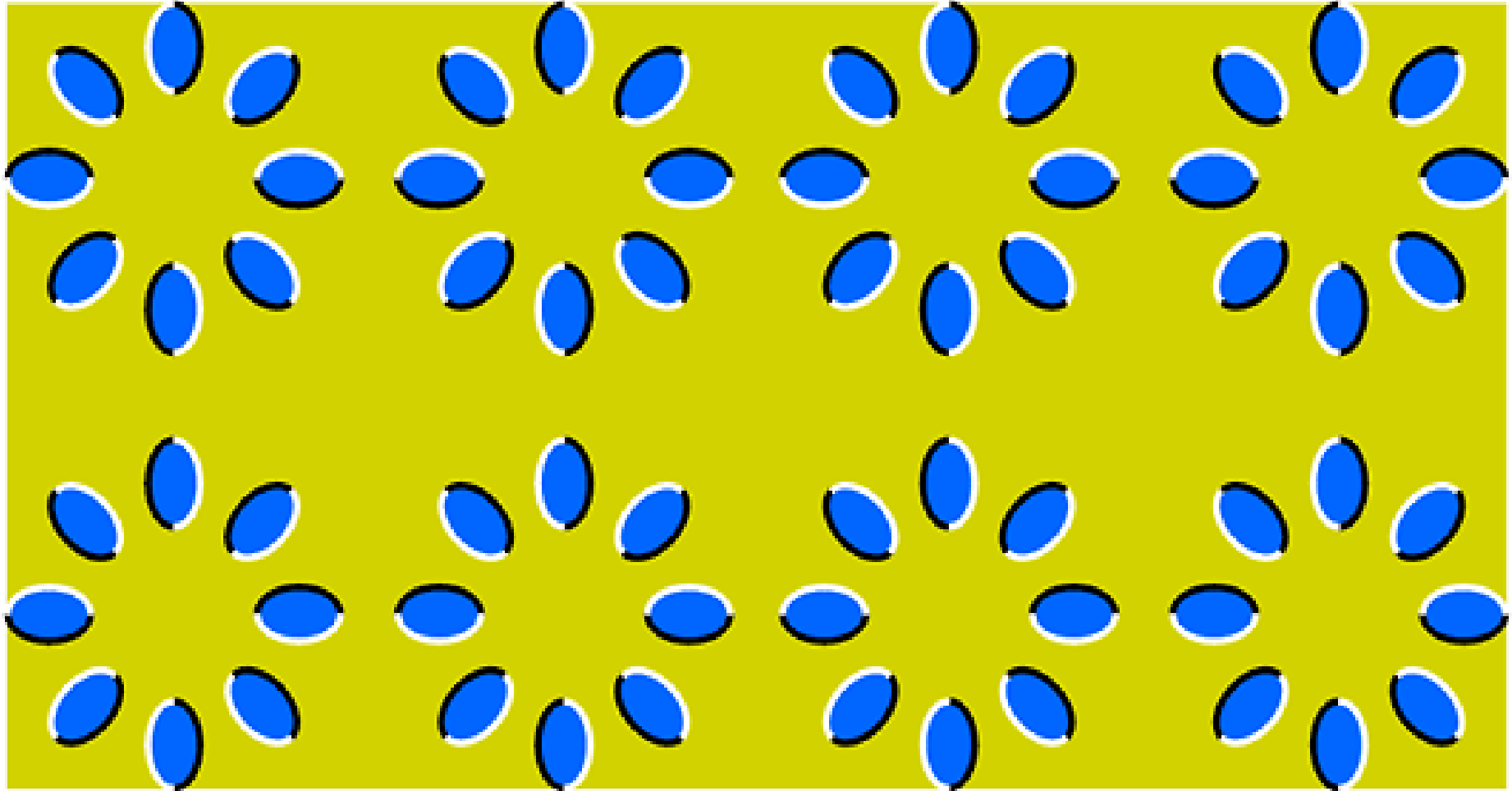
Ιδανικά η μηχανή θα πρέπει να «βλέπει» και να αντιλαμβάνεται ό,τι και ο άνθρωπος.

Ή μήπως όχι;

Το φόρεμα

Υπολογιστική όραση

Κατανόηση της ιστορίας

Εξαγωγή σημασιολογικής πληροφορίας

Εξαγωγή μετρήσεων από τον 3D κόσμο

Παραγωγή αληθοφανών εικόνων - βίντεο

Εξαγωγή 3Δ πληροφορίας

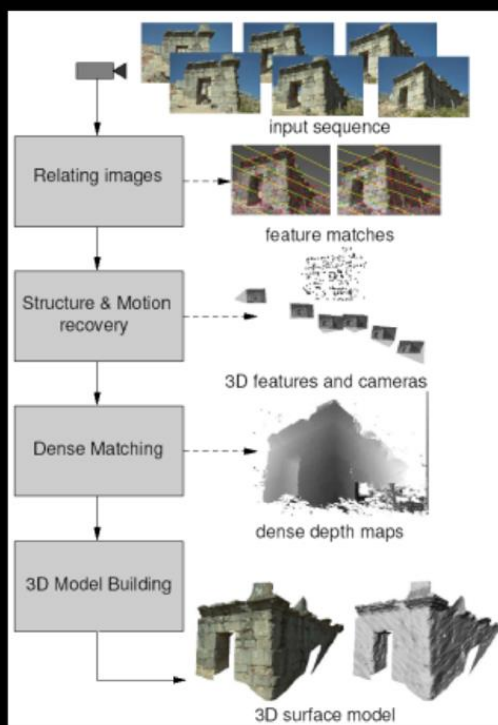
Real-time stereo

NASA Mars Rover

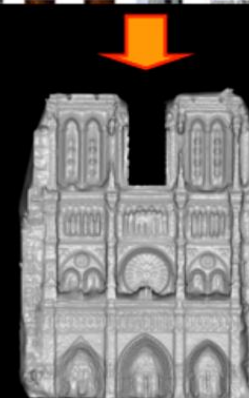
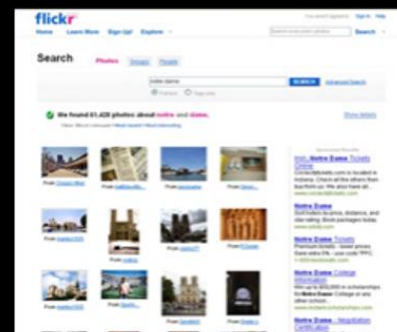

Structure from motion

Pollefeys et al.

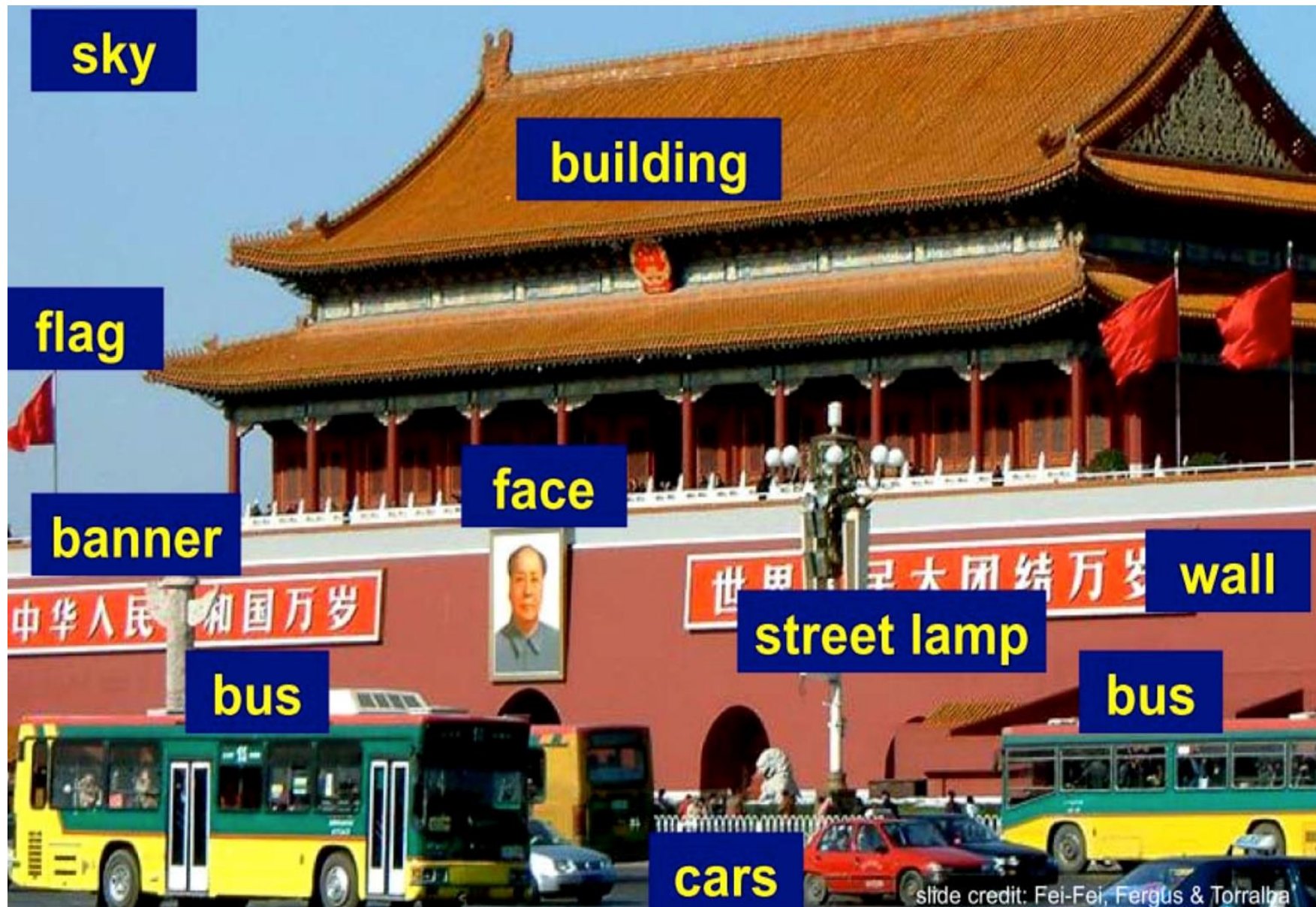
Multi-view stereo for community photo collections

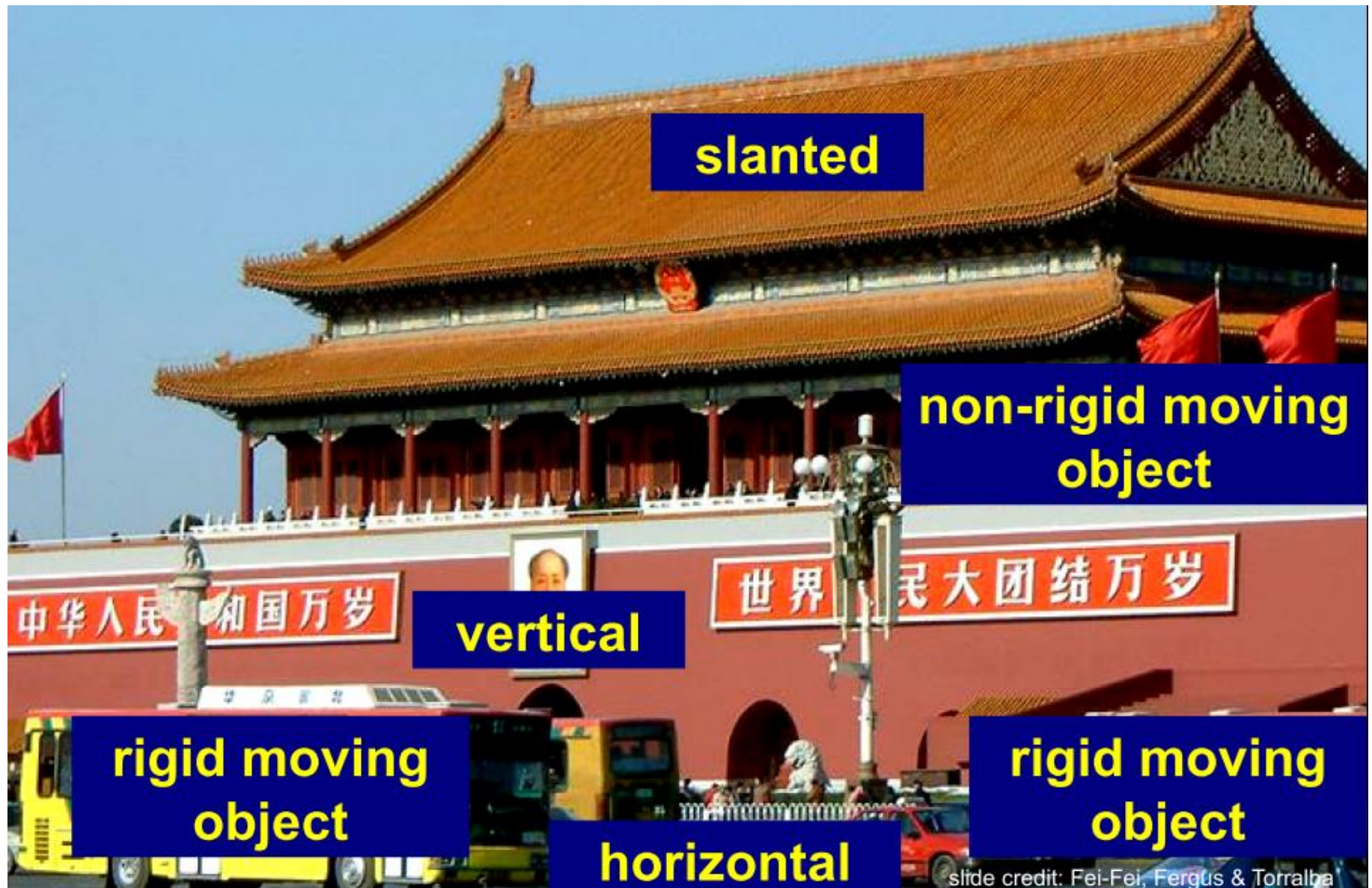
Goesele et al.

slide credit: S. Lazebnik

Σημασιολογική πληροφορία

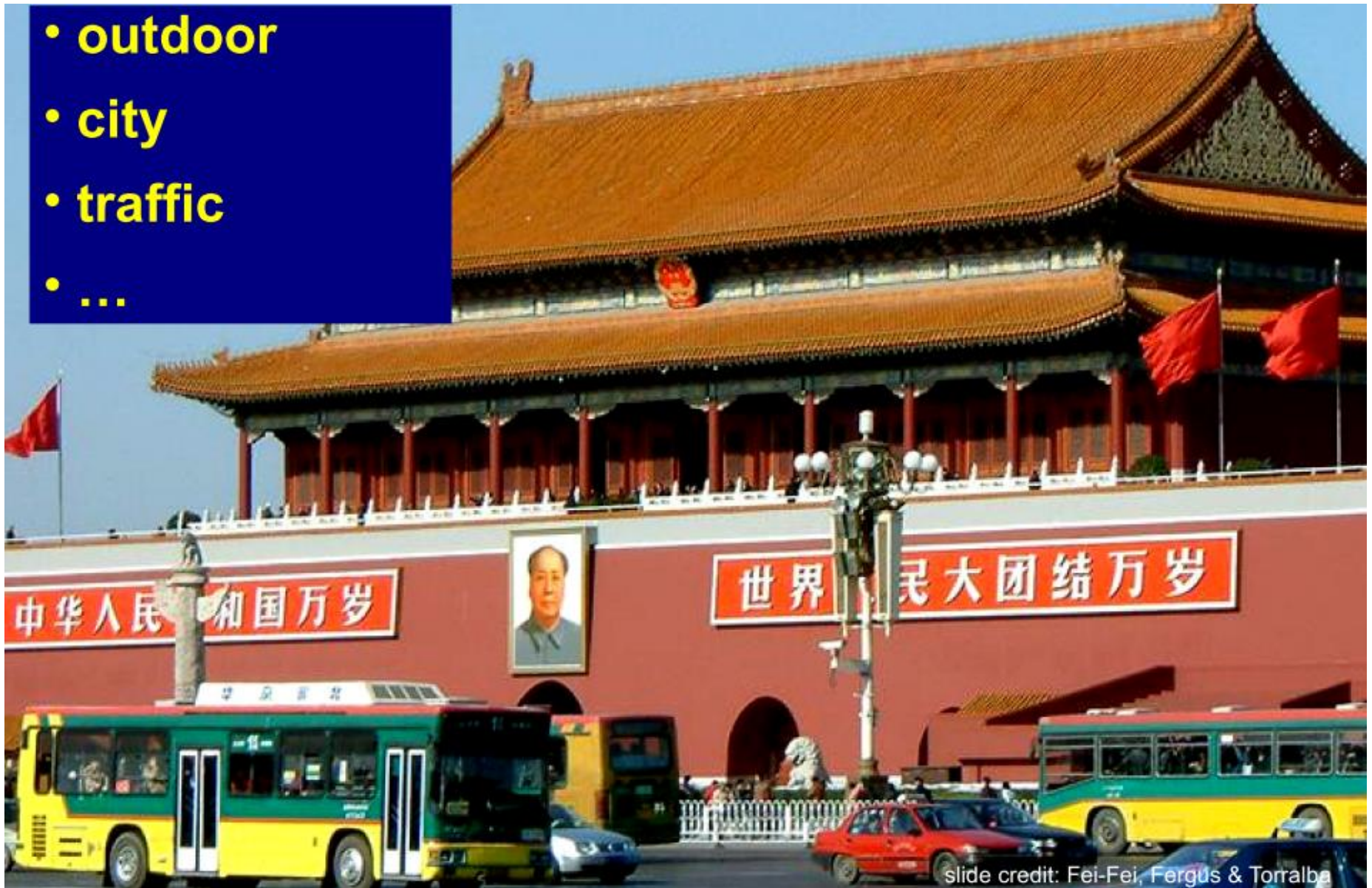

Σημασιολογική πληροφορία

Σημασιολογική πληροφορία

- outdoor
- city
- traffic
- ...

slide credit: Fei-Fei, Fergus & Torralba

Γιατί;

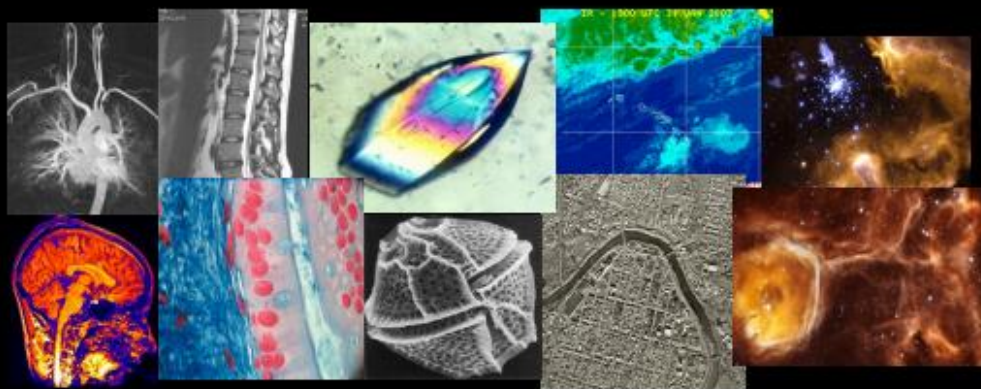

Personal photo albums

Movies, news, sports

Surveillance and security

Medical and scientific images

slide credit: S. Lazebnik

Γιατί;

Η υπολογιστική όραση είναι παντού

Είναι ενδιαφέρουσα

Παρουσιάζει προκλήσεις

Γωνία θέασης

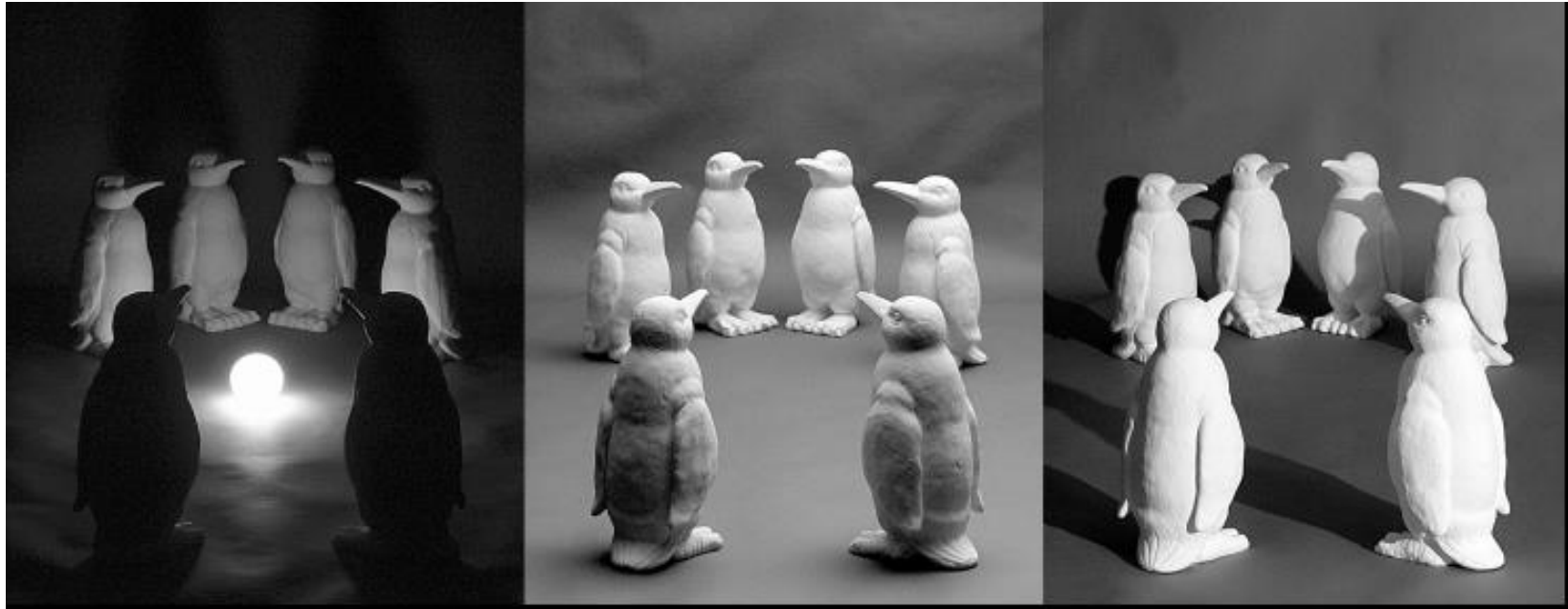

Michelangelo 1475-1564

slide credit: Fei-Fei, Fergus & Torralba

Φωτισμός

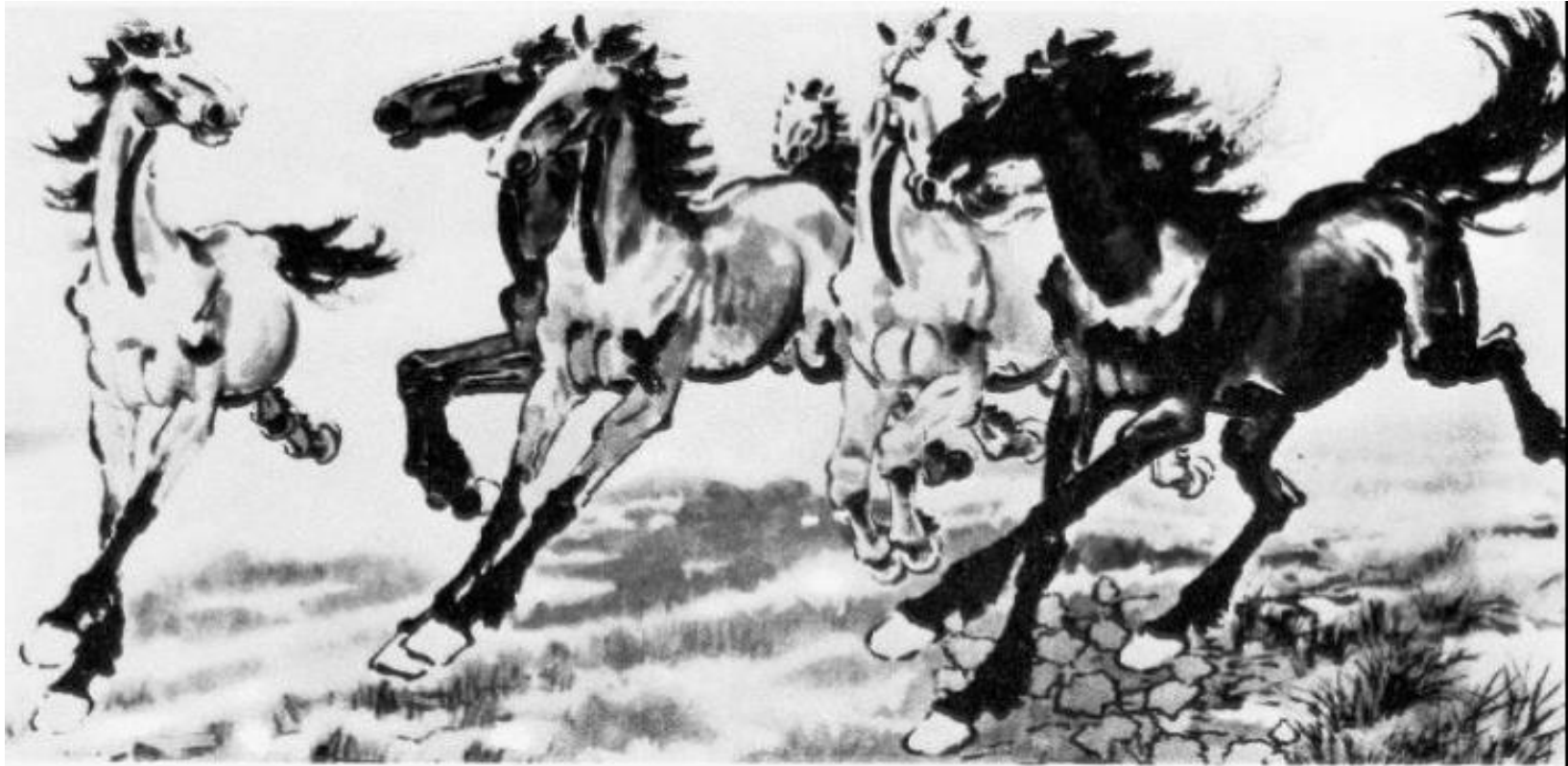

Κλίμακα

slide credit: Fei-Fei, Fergus & Torralba

Παραμόρφωση

Xu, Beihong 1943

slide credit: Fei-Fei, Fergus & Torralba

Επικαλύψεις

Magritte, 1957

slide credit: Fall Fair, Fergus & Totralba

Οπτικό υπόβαθρο

Emperor shrimp and commensal crab on a sea cucumber in Fiji
Photograph by Tim Laman

NATIONAL
GEOGRAPHIC

© 2007 National Geographic Society. All rights reserved.

Slide credit: S. Lazebnik

Γρήγορη κίνηση

Slide credit: S. Lazebnik

Μεταβλητότητα

slide credit: Fei-Fei, Fergus & Torralba

Μη διακριτικά χαρακτηριστικά

Δυσκολίες ή ευκαιρίες

- Η ερμηνεία εικόνων – βίντεο είναι δύσκολη
- Υπάρχει πληθώρα χαρακτηριστικών
- Διερεύνηση / εκμετάλλευση αυτών!

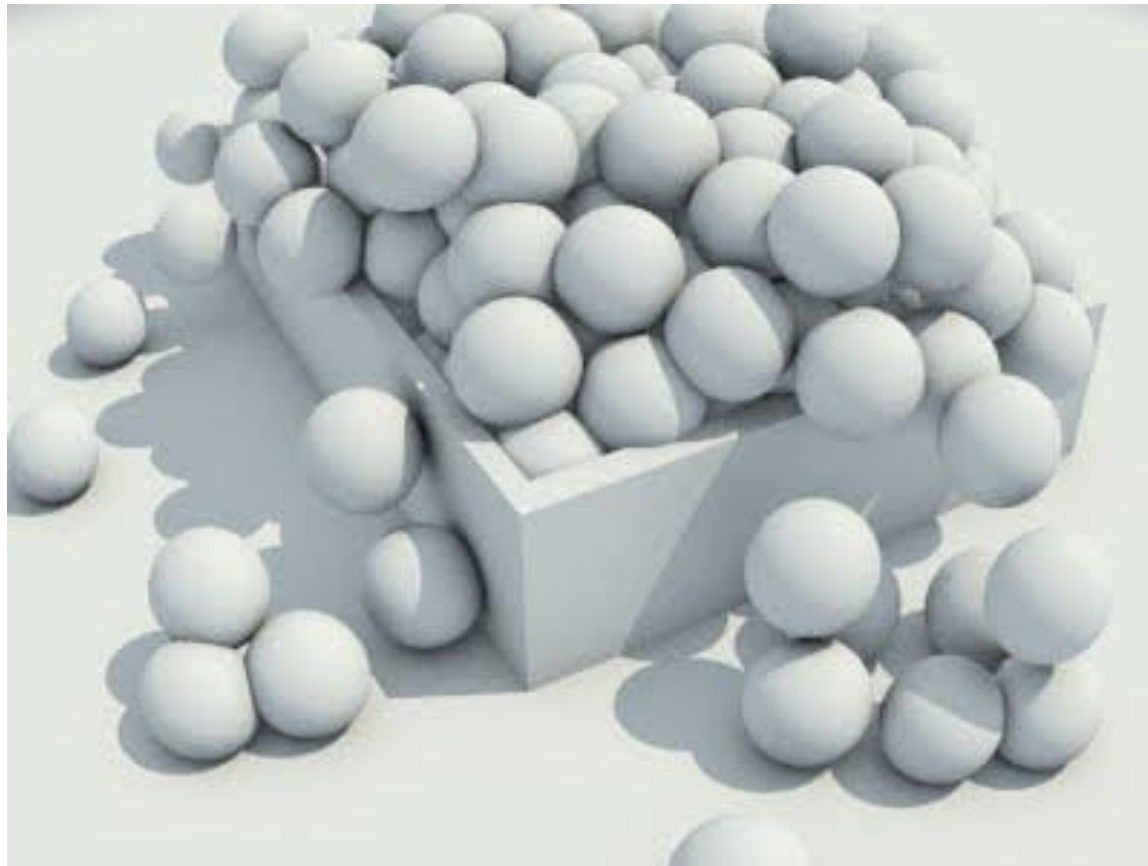

Εκτίμηση βάθους: προοπτική

Slide credit: S. Lazebnik

Κατηγοριοποίηση βάθους: επικαλύψεις

Εξαγωγή μορφής: υφή

© 2011 National Geographic Society. All rights reserved.

nationalgeographic.com

Slide credit: S. Lazebnik

Εξαγωγή θέσης: σκιά

Ομαδοποίηση: χρώμα, υφή, εγγύτητα

Slide credit: S. Lazebnik

Ταξινόμηση κίνησης: κοινή συμπεριφορά

Image credit: Arthus-Bertrand (via F. Durand)

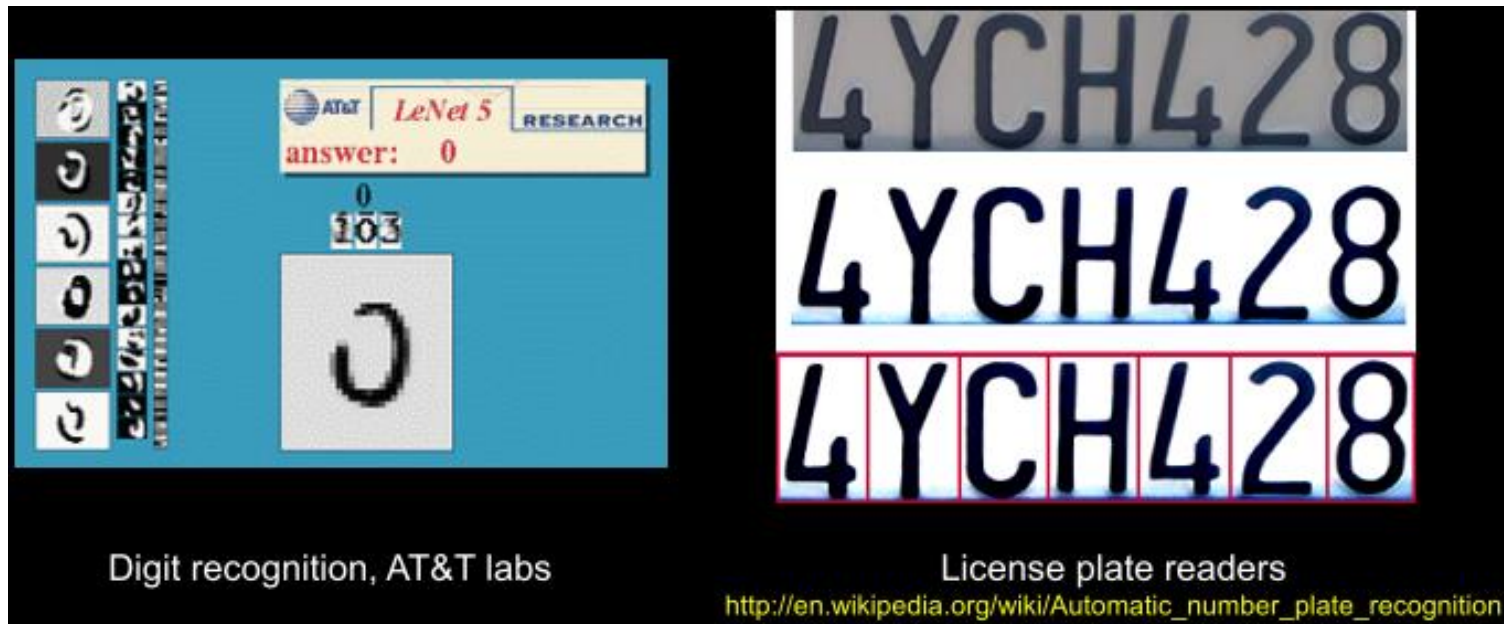
Μονοδιάστατη εικόνα / βίντεο

- Μερικές φορές παραπλανητικό
- 2D-3D αντιστοιχία μερικές φορές δύσκολη να εξαχθεί
- Χρειαζόμαστε πρότερη γνώση

Σχετικά Προϊόντα

Αναγνώριση χαρακτήρων

Παρακολούθηση προσώπου

Ανίχνευση χαμόγελου

The Smile Shutter flow

Imagine a camera smart enough to catch every smile! In Smile Shutter Mode, your Cyber-shot® camera can automatically trip the shutter at just the right instant to catch the perfect expression.

Sony Cyber-shot® T70 Digital Still Camera

slide credit: S. Seitz

Αθλητισμός

Sportvision first down line
Nice **explanation** on www.howstuffworks.com

Αυτόνομη οδήγηση

[▶▶ manufacturer products](#)[consumer products ◀◀](#)

Our Vision. Your Safety.

rear looking camera

forward looking camera

side looking camera

> EyeQ Vision on a Chip

[> read more](#)

> Vision Applications

Road, Vehicle, Pedestrian Protection and more

[> read more](#)

> AWS Advance Warning System

[> read more](#)

News

- > Mobileye Advanced Technologies Power Volvo Cars World First Collision Warning With Auto Brake System
- > Volvo: New Collision Warning with Auto Brake Helps Prevent Rear-end

[> all news](#)

Events

- > Mobileye at Equip Auto, Paris, France
- > Mobileye at SEMA, Las Vegas, NV

[> read more](#)

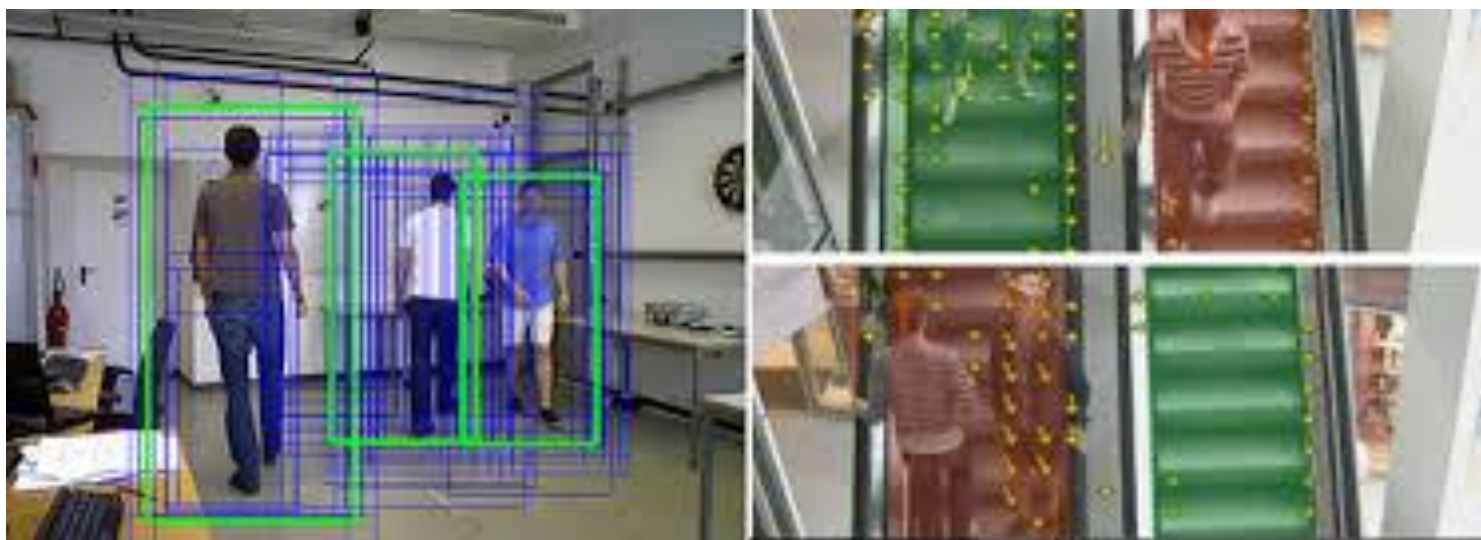
Αναγνώριση χειρονομίας

Ανάκτηση περιεχομένου

Αναγνώριση συμπεριφοράς

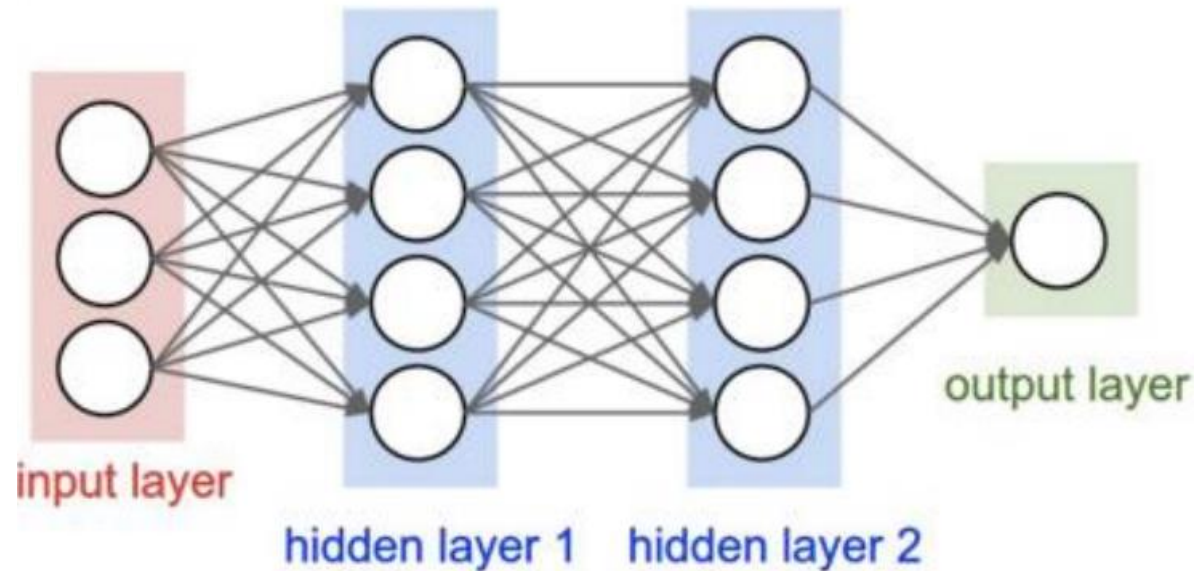

Βελτίωση - αποκατάσταση

Property of Taurus Film and Joanneum Research

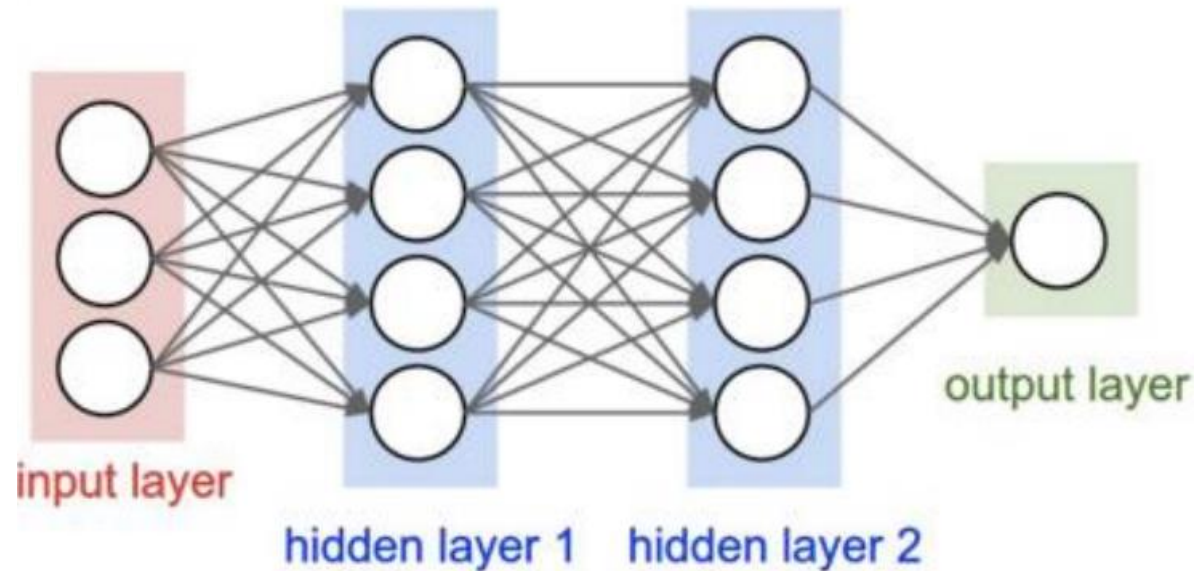
Νευρωνικά δίκτυα και εικόνες

Ένα από τα βασικά προβλήματα είναι η αναγνώριση αντικειμένων σε εικόνες.

Πώς μπορεί να υλοποιηθεί;

Νευρωνικά δίκτυα και εικόνες

Η είσοδος είναι η εικόνα (εικονοστοιχεία).

Αυτό δημιουργεί προβλήματα ως προς την διάσταση της εισόδου και ως προς την δυνατότητα αναπαράστασης.

Πλήρης vs τοπική σύνδεση

Οι φυσικές εικόνες/βίντεο έχουν την ιδιότητα να είναι «στατικές», που σημαίνει ότι τα στατιστικά ενός μέρους της εικόνας είναι ίδια με οποιοδήποτε άλλο μέρος.

- Αυτό υποδηλώνει ότι τα χαρακτηριστικά που μαθαίνουμε σε ένα μέρος της εικόνας μπορούν επίσης να εφαρμοστούν και σε άλλα μέρη της εικόνας, και μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα ίδια χαρακτηριστικά σε όλες τις τοποθεσίες.
- Αυτό οδηγεί στις εξής παραδοχές:
 - Τοπικά πεδία υποδοχής (local reception fields)
 - Δέσμευση βαρών (weight tying)

Συνέλιξη και pooling

- Αρχικά εφαρμόζουμε συνέλιξη
- Αν η εικόνα είναι $r \times c$ και το μητρώο συνέλιξης είναι $a \times b$ τότε η εικόνα που προκύπτει είναι $(r-a+1) \times (c-b+1)$

1	0	1
0	1	0
1	0	1

Μητρώο συνέλιξης

1 _{x1}	1 _{x0}	1 _{x1}	0	0
0 _{x0}	1 _{x1}	1 _{x0}	1	0
0 _{x1}	0 _{x0}	1 _{x1}	1	1
0	0	1	1	0
0	1	1	0	0

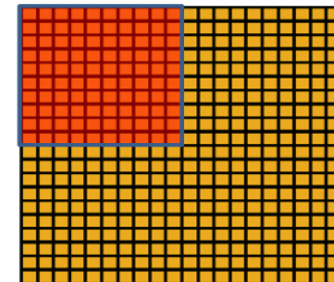
εικόνα

4		

χαρακτηριστικό από
συνέλιξη

Συνέλιξη και συγκέντρωση

- Για την περιγραφή μιας μεγάλης εικόνας/βίντεο, μια φυσική προσέγγιση είναι η συγκέντρωση των τοπικών στατιστικών αυτών των χαρακτηριστικών σε διάφορες τοποθεσίες.
- Για παράδειγμα, θα μπορούσε κανείς να υπολογίσει τη μέση (ή μέγιστη) τιμή ενός συγκεκριμένου χαρακτηριστικού σε μια περιοχή της εικόνας.
- Αυτά τα συνοπτικά στατιστικά έχουν πολύ χαμηλότερη διάσταση (σε σύγκριση με τη χρήση όλων των εξαγόμενων χαρακτηριστικών) και μπορούν επίσης να βελτιώσουν τα αποτελέσματα (λιγότερη υπερπροσαρμογή).
- Αυτή η λειτουργία ονομάζεται μερικές φορές «μέση συγκέντρωση» (mean pooling) ή «μέγιστη συγκέντρωση» (max pooling), ανάλογα με τη λειτουργία συγκέντρωσης που εφαρμόζεται.
- Οι μονάδες συγκέντρωσης είναι αναλλοίωτες ως προς τη μετατόπιση.

Χαρακτηριστικά
από συνέλιξη

1	

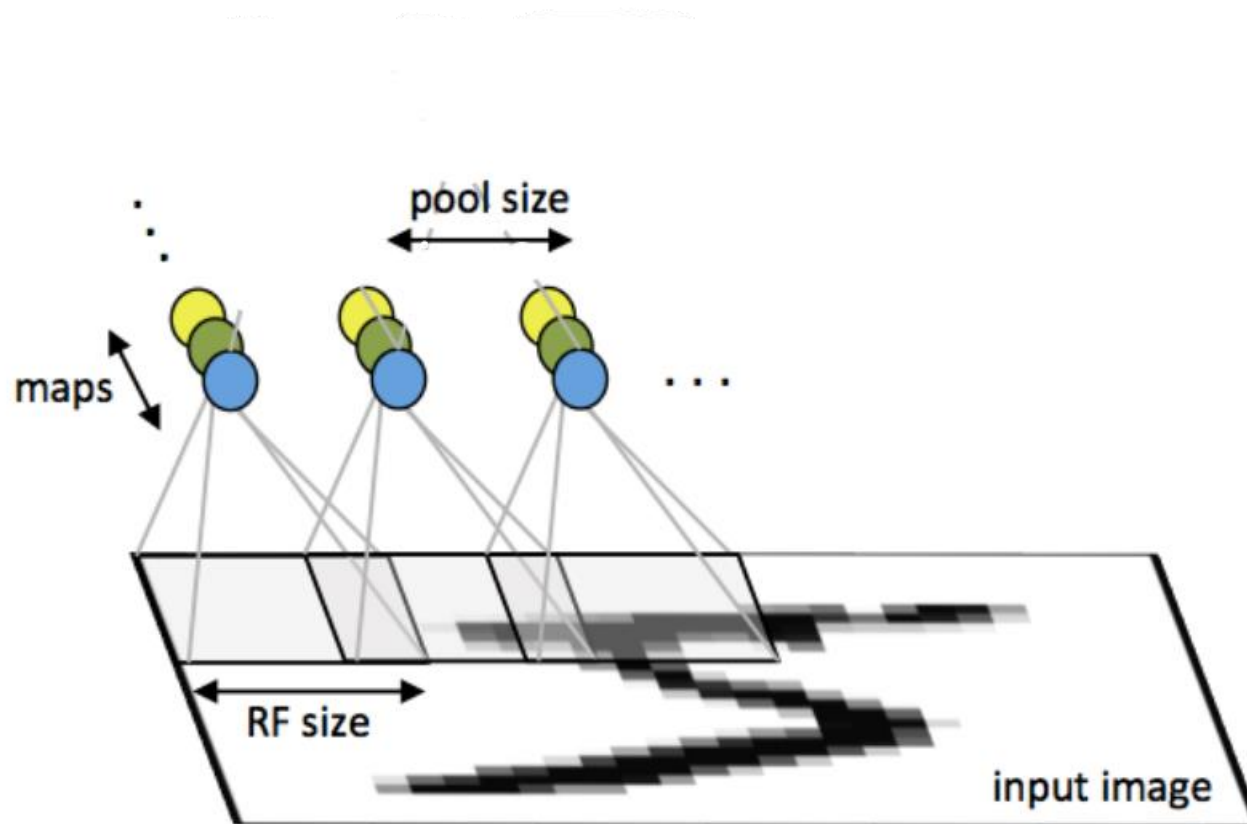
Χαρακτηριστικό
από
συγκέντρωση

Συνελικτικό νευρωνικό δίκτυο (CNN)

- Ένα CNN αποτελείται από έναν αριθμό συνελικτικών (convolutional) και υποδειγματοληπτικών (subsampling) επιπέδων, τα οποία ακολουθούνται προαιρετικά από πλήρως συνδεδεμένα επίπεδα.
- Η είσοδος σε ένα συνελικτικό επίπεδο είναι μια εικόνα διαστάσεων $m \times m \times r$, όπου m είναι το ύψος και το πλάτος της εικόνας και r είναι ο αριθμός των καναλιών, π.χ. μια εικόνα RGB έχει $r=3$.
- Το συνελικτικό επίπεδο θα έχει k φίλτρα (ή πυρήνες) διαστάσεων $n \times n \times q$, όπου το n είναι μικρότερο από τη διάσταση της εικόνας και το q μπορεί είτε να είναι ίδιο με τον αριθμό των καναλιών r είτε μικρότερο και να διαφέρει για κάθε πυρήνα.
- Το μέγεθος των φίλτρων δημιουργεί τη δομή τοπικής σύνδεσης, όπου κάθε φίλτρο διέρχεται συνελικτικά από την εικόνα, παράγοντας k χάρτες χαρακτηριστικών διαστάσεων $m-n+1$.
- Κάθε χάρτης στη συνέχεια υποδειγματοληπτείται, συνήθως με μέση (mean) ή μέγιστη (max) συγκέντρωση (pooling) σε γειτονικές περιοχές διαστάσεων $p \times p$, όπου το p κυμαίνεται από 2 για μικρές εικόνες (π.χ. MNIST) και συνήθως δεν ξεπερνά το 5 για μεγαλύτερες εισόδους.
- Είτε πριν είτε μετά το επίπεδο υποδειγματοληψίας, προστίθεται ένα προσαυξητικό bias και εφαρμόζεται μια σιγμοειδής μη γραμμικότητα (sigmoidal nonlinearity) σε κάθε χάρτη χαρακτηριστικών. Το παρακάτω σχήμα απεικονίζει ένα πλήρες επίπεδο σε ένα CNN που αποτελείται από συνελικτικά και υποδειγματοληπτικά υποεπίπεδα.

Συνελικτικό νευρωνικό δίκτυο (CNN)

Μονάδες ίδιου χρώματος έχουν τα ίδια βάρη

Συνελικτικό νευρωνικό δίκτυο (CNN)

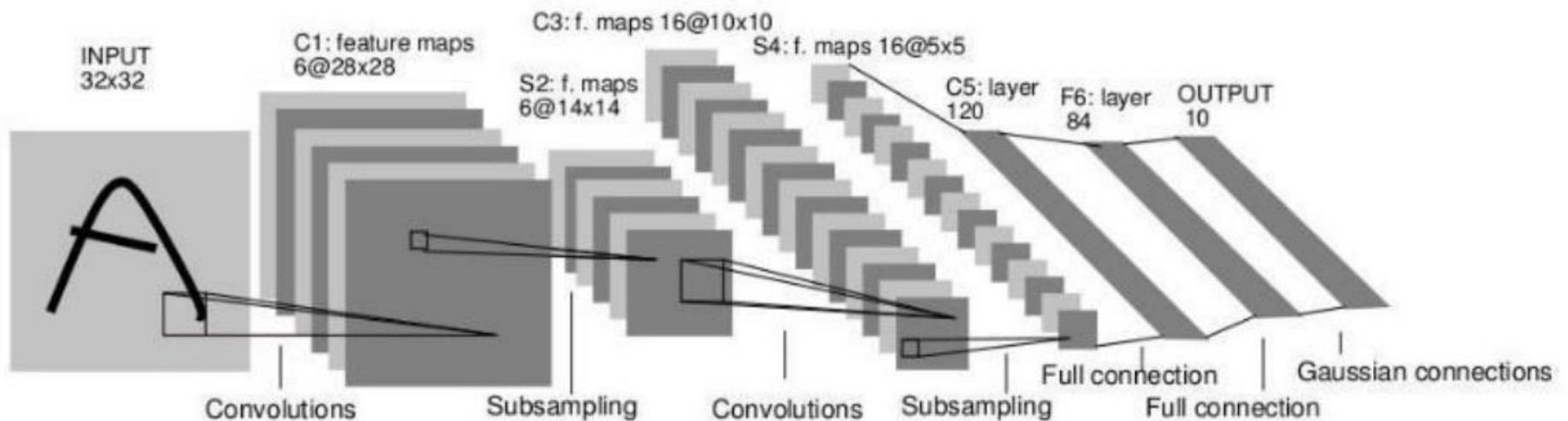
- Επειδή υπάρχουν διακυμάνσεις φωτεινότητας, ακολουθείται μια διαδικασία λεύκανσης (whitening).
- Η διαδικασία αυτή είναι σύμφωνη με όσα συμβαίνουν στον οπτικό φλοιό του εγκεφάλου

```
avg = mean(x, 1);      % Compute the mean pixel intensity value separately for each patch.  
x = x - repmat(avg, size(x, 1), 1);
```

Βαθιά Συνελικτικά Νευρωνικά Δίκτυα

Νευρωνικό δίκτυο με εξειδικευμένη δομή συνδεσιμότητας

- Στοίβαξη πολλαπλών σταδίων εξαγωγών χαρακτηριστικών
- Τα υψηλότερα στάδια υπολογίζουν πιο γενικευμένα και αναλλοίωτα χαρακτηριστικά
- Στρώμα ταξινόμησης στο τέλος

Y. LeCun, L. Bottou, Y. Bengio, and P. Haffner, Gradient-based learning applied to document recognition, Proc. IEEE 86(11): 2278–2324, 1998.

Συνάρτηση softmax

Υποθέστε την ύπαρξη K κλάσεων (π.χ., χειρονομίες).

- Δεδομένου ενός δοκιμαστικού δείγματος $\mathbf{x}$, θέλουμε η υπόθεσή μας να εκτιμήσει την πιθανότητα $p(y=k|\mathbf{x})$ για κάθε τιμή $k=1,\dots,K$.

- Δηλαδή, θέλουμε να εκτιμήσουμε την πιθανότητα η ετικέτα της κλάσης να παίρνει καθεμία από τις K διαφορετικές πιθανές τιμές. Έτσι, η υπόθεσή μας θα εξάγει ένα διάνυσμα διαστάσεων K (του οποίου τα στοιχεία αθροίζονται σε 1) που μας δίνει τις εκτιμώμενες πιθανότητες για τις K κλάσεις.

Συγκεκριμένα, η υπόθεσή μας $h_{\theta}(\mathbf{x})$ παίρνει τη μορφή:

$$h_{\theta}(\mathbf{x}) = \begin{bmatrix} P(y=1|\mathbf{x};\theta) \\ P(y=2|\mathbf{x};\theta) \\ \vdots \\ P(y=K|\mathbf{x};\theta) \end{bmatrix} = \frac{1}{\sum_{j=1}^K \exp(\theta^{(j)\top} \mathbf{x})} \begin{bmatrix} \exp(\theta^{(1)\top} \mathbf{x}) \\ \exp(\theta^{(2)\top} \mathbf{x}) \\ \vdots \\ \exp(\theta^{(K)\top} \mathbf{x}) \end{bmatrix}$$

$$\theta = \begin{bmatrix} | & | & | & | \\ \theta^{(1)} & \theta^{(2)} & \dots & \theta^{(K)} \\ | & | & | & | \end{bmatrix}.$$

Συνάρτηση softmax

Στην παρακάτω εξίσωση, το $\mathbf{1}\{.\}$ είναι η συνάρτηση δείκτη (indicator function), έτσι ώστε:

$$\mathbf{1}\{\text{αληθής δήλωση}\} = 1$$

$$\mathbf{1}\{\text{ψευδής δήλωση}\} = 0$$

- Η συνάρτηση κόστους μας θα είναι:

$$J(\theta) = - \left[\sum_{i=1}^m \sum_{k=1}^K \mathbf{1}\{y^{(i)} = k\} \log \frac{\exp(\theta^{(k)\top} x^{(i)})}{\sum_{j=1}^K \exp(\theta^{(j)\top} x^{(i)})} \right]$$

Μπορεί να λυθεί επαναληπτικά λαμβανοντας υπόψη ότι:

$$\nabla_{\theta^{(k)}} J(\theta) = - \sum_{i=1}^m \left[x^{(i)} \left(\mathbf{1}\{y^{(i)} = k\} - P(y^{(i)} = k | x^{(i)}; \theta) \right) \right]$$

Συνήθως προσθέτουμε ένα **softmax επίπεδο** στο τέλος μιας βαθιάς αρχιτεκτονικής.

Συνάρτηση softmax

Η αφαίρεση του ψ από κάθε $\theta(j)$ δεν επηρεάζει καθόλου τις προβλέψεις της υπόθεσής μας!

$$\begin{aligned} P(y^{(i)} = k | x^{(i)}; \theta) &= \frac{\exp((\theta^{(k)} - \psi)^\top x^{(i)})}{\sum_{j=1}^K \exp((\theta^{(j)} - \psi)^\top x^{(i)})} \\ &= \frac{\exp(\theta^{(k)\top} x^{(i)}) \exp(-\psi^\top x^{(i)})}{\sum_{j=1}^K \exp(\theta^{(j)\top} x^{(i)}) \exp(-\psi^\top x^{(i)})} \\ &= \frac{\exp(\theta^{(k)\top} x^{(i)})}{\sum_{j=1}^K \exp(\theta^{(j)\top} x^{(i)})}. \end{aligned}$$

Αντί να βελτιστοποιούμε πάνω σε K -η παραμέτρους $(\theta^{(1)}, \theta^{(2)}, \dots, \theta^{(K)})$, όπου $\theta^{(k)} \in \mathbb{R}^n$, μπορούμε να ορίσουμε $\theta^{(K)} = 0$ να βελτιστοποιούμε μόνο ως προς τις $(K-1)$ -η υπόλοιπες παραμέτρους.

Βαθιά Συνελικτικά Νευρωνικά Δίκτυα

φίλτρο

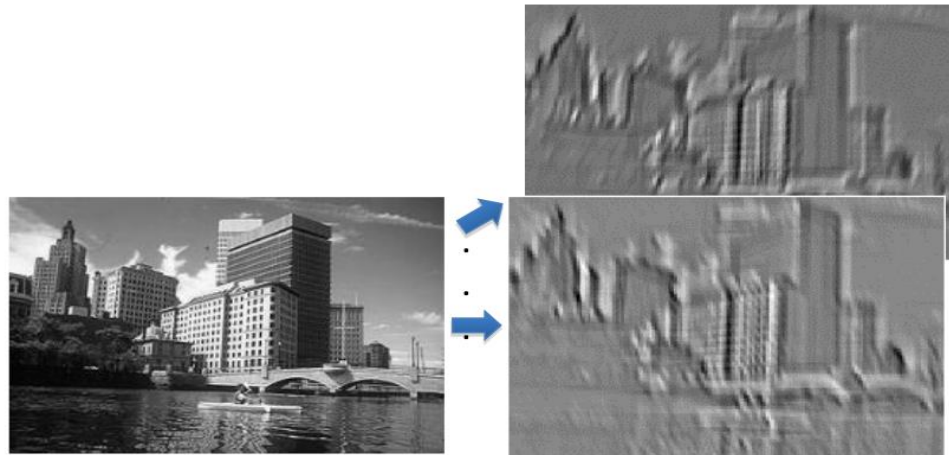
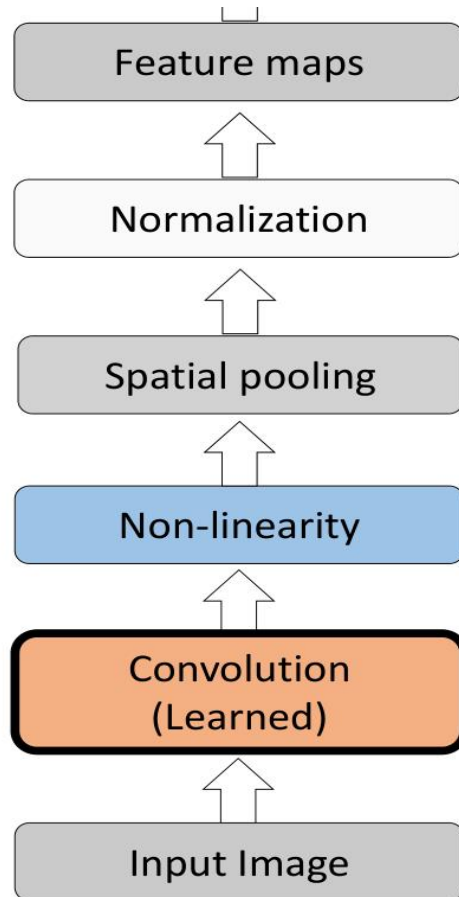

εικόνα εισόδου

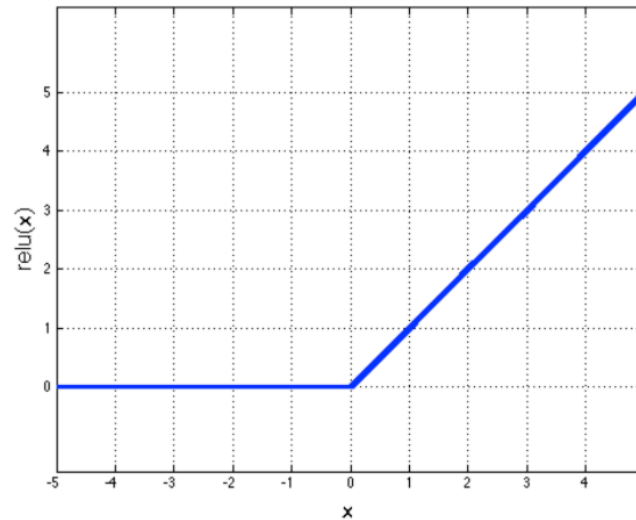
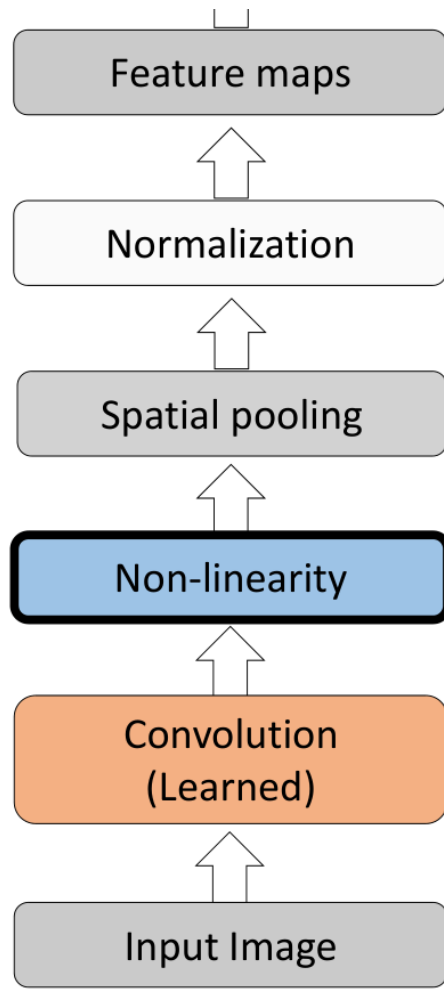

εικόνα μετά το φιλτράρισμα
(feature map)

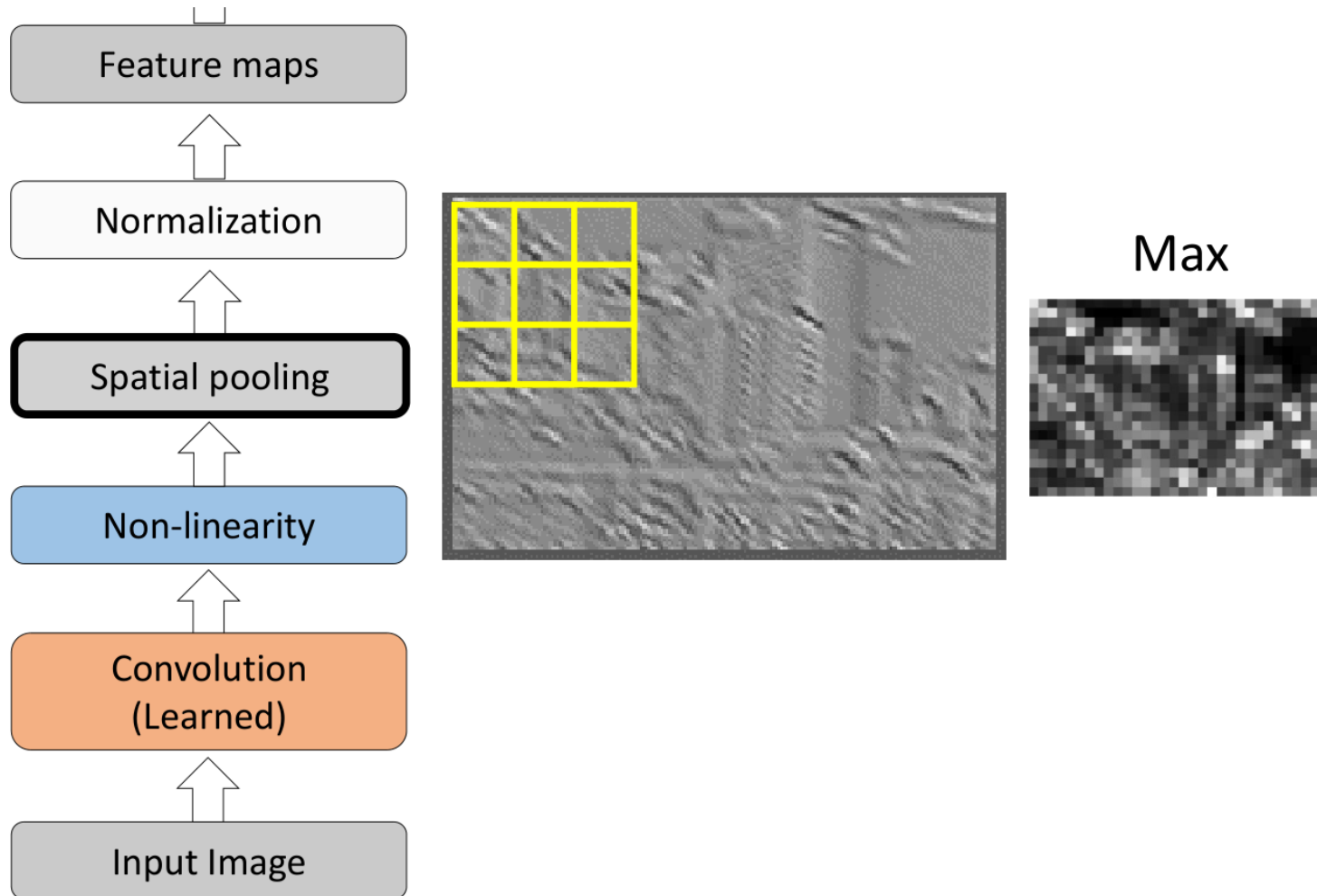
Βαθιά Συνελικτικά Νευρωνικά Δίκτυα

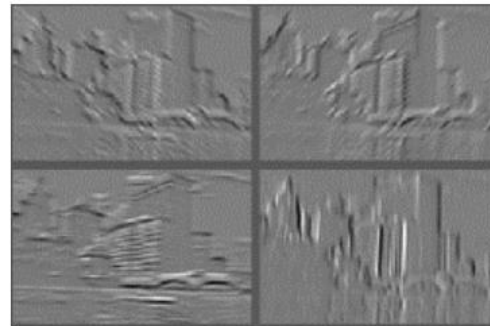
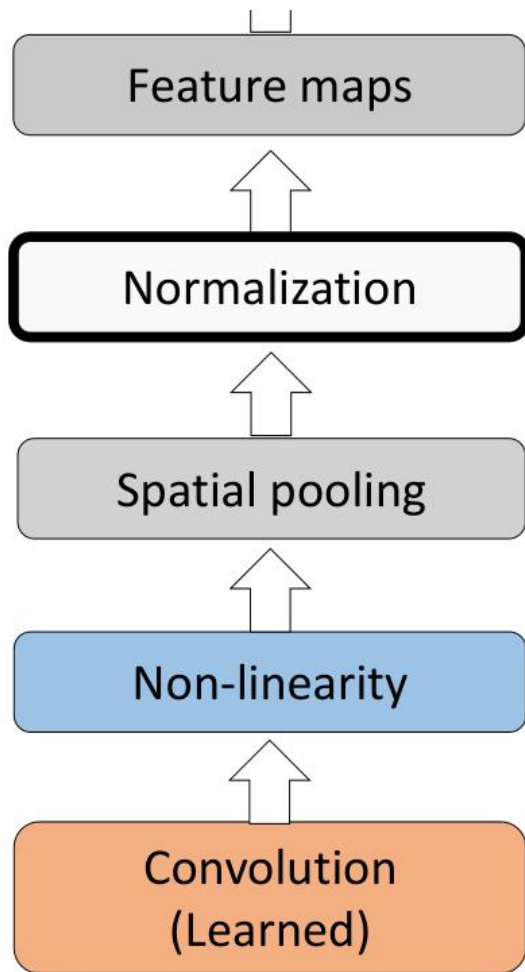
Βαθιά Συνελικτικά Νευρωνικά Δίκτυα

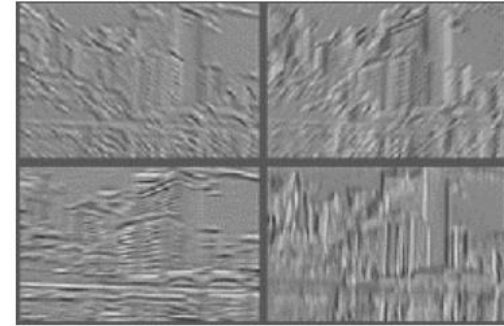
Βαθιά Συνελικτικά Νευρωνικά Δίκτυα

Βαθιά Συνελικτικά Νευρωνικά Δίκτυα

Feature Maps

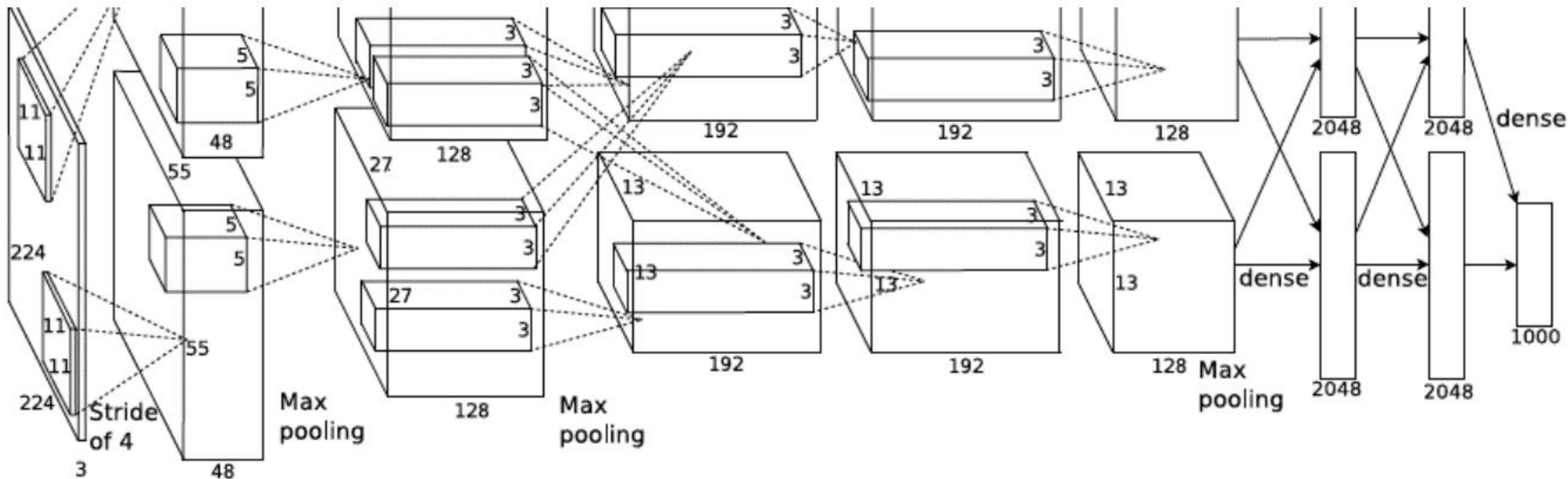

Feature Maps
After Contrast
Normalization

Βαθιά Συνελικτικά Νευρωνικά Δίκτυα

Παρόμοιο πλαίσιο με το LeCun '98 αλλά:

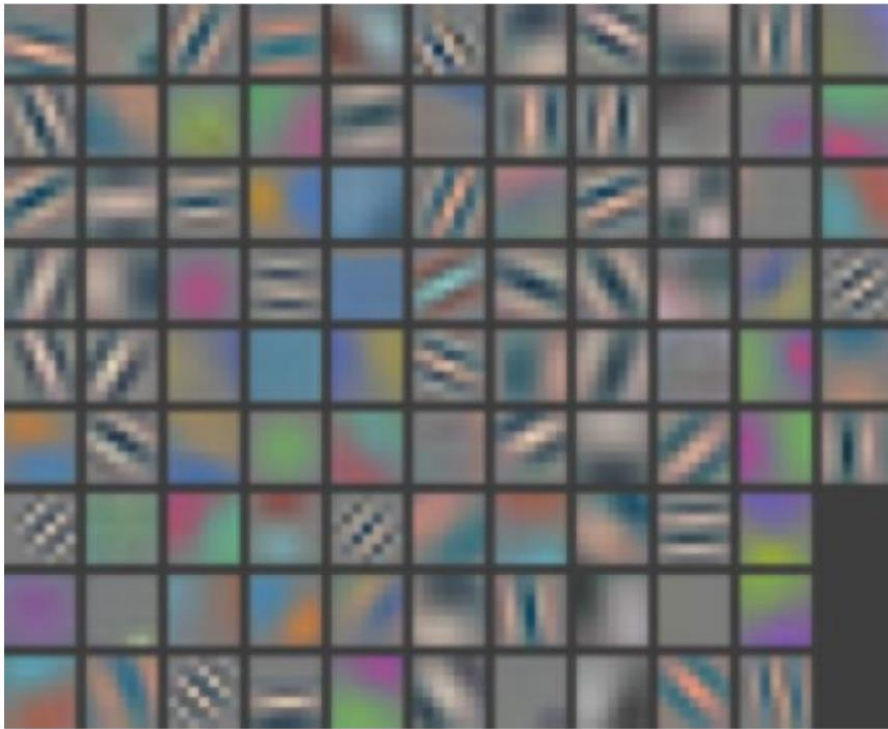
- Μεγαλύτερο μοντέλο (7 κρυφά επίπεδα, 650.000 μονάδες, 60.000.000 παράμετροι)
- Περισσότερα δεδομένα (10^6 έναντι 10^3 εικόνων)
- Υλοποίηση σε GPU (50 φορές ταχύτερη από την CPU)
- Εκπαίδευση σε δύο GPU για μία εβδομάδα

A. Krizhevsky, I. Sutskever, and G. Hinton, ImageNet Classification with Deep Convolutional Neural Networks, NIPS 2012

Οπτικοποίηση CNN

Επίπεδο 1

φίλτρα

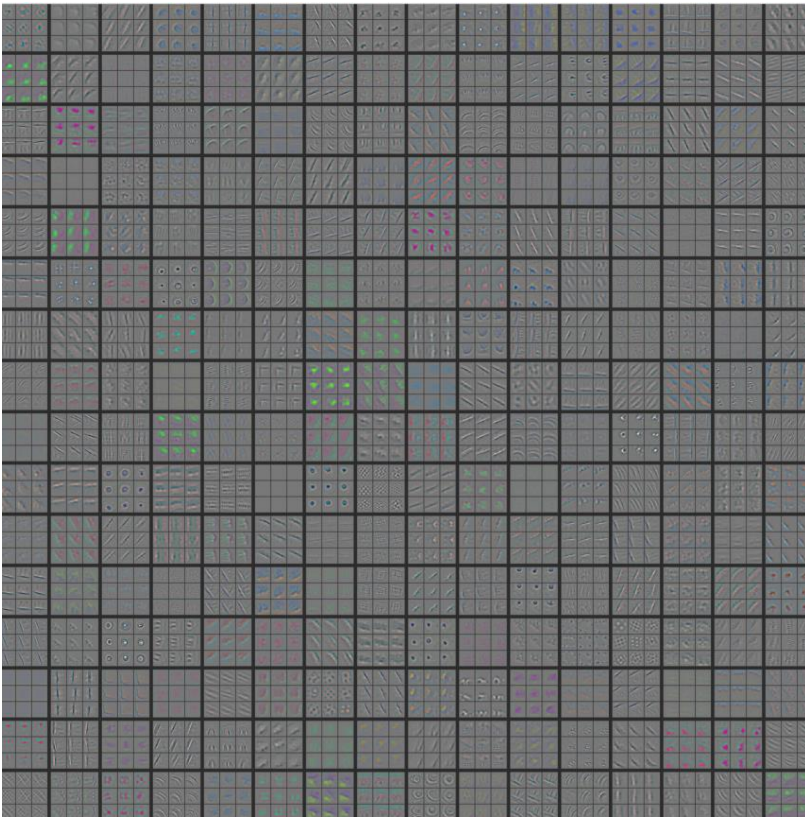

9 κορυφαίες αποκρίσεις ανά φίλτρο

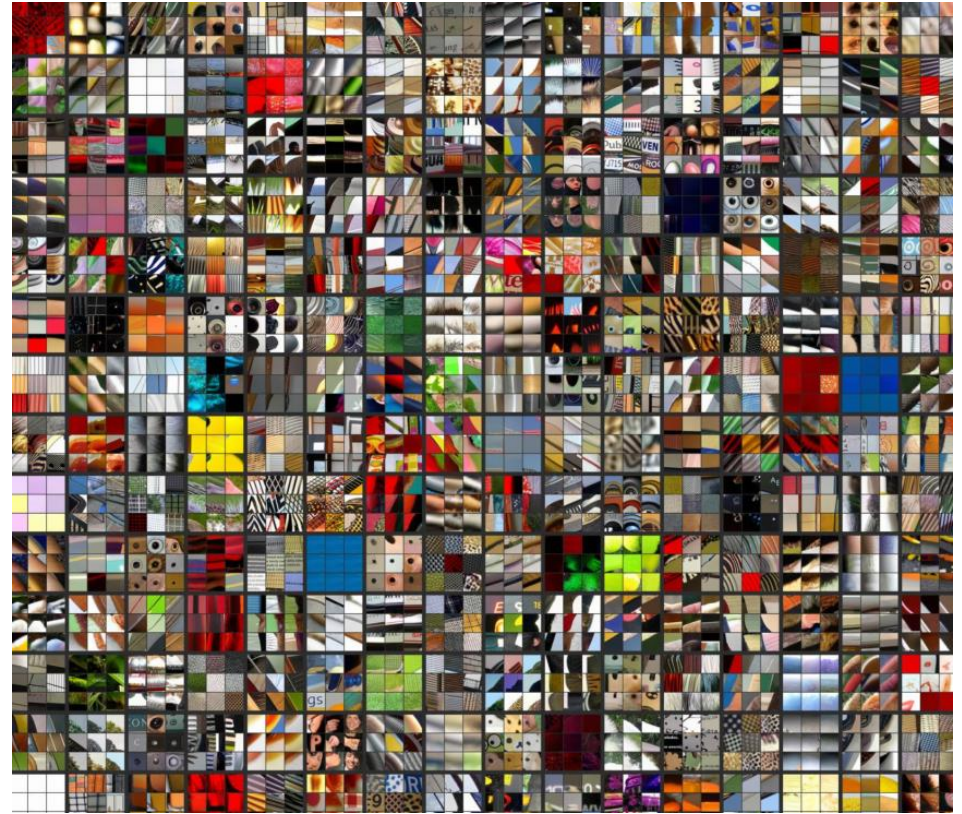
M. Zeiler and R. Fergus, Visualizing and Understanding Convolutional Networks,
arXiv preprint, 2013

Οπτικοποίηση CNN

Επίπεδο 2

φίλτρα

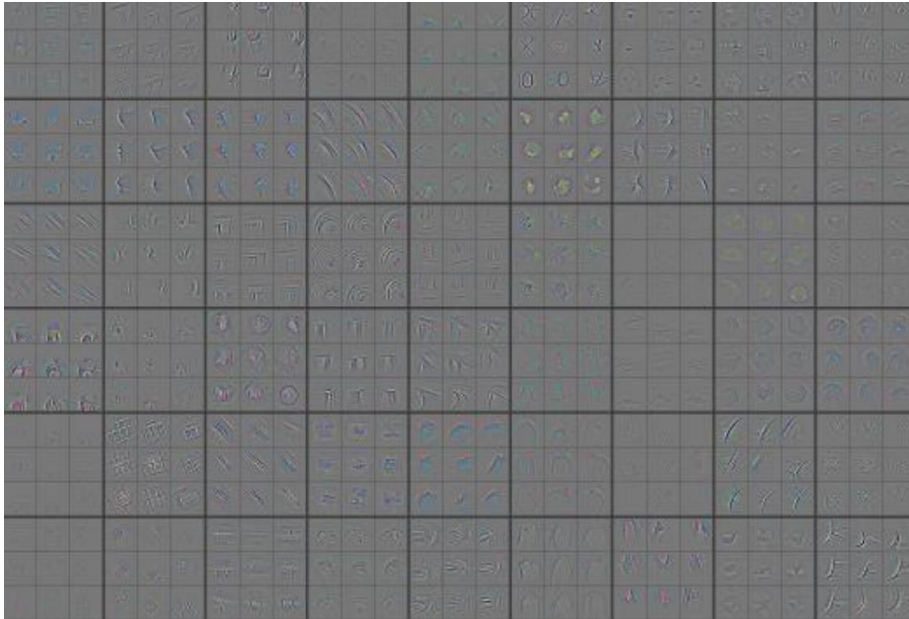

κορυφαίες αποκρίσεις ανά φίλτρο

M. Zeiler and R. Fergus, Visualizing and Understanding Convolutional Networks, arXiv preprint, 2013

Οπτικοποίηση CNN

Επίπεδο 3

φίλτρα

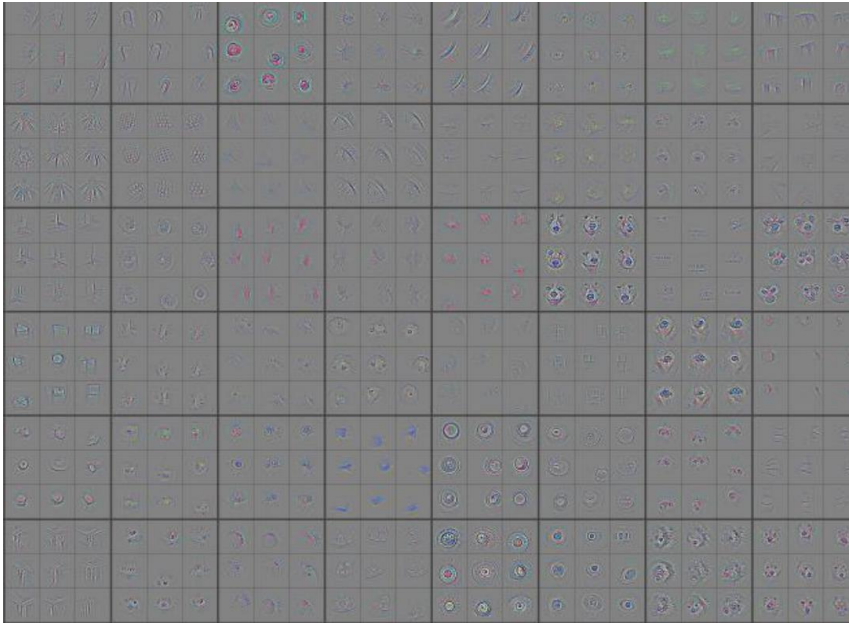

κορυφαίες αποκρίσεις ανά φίλτρο

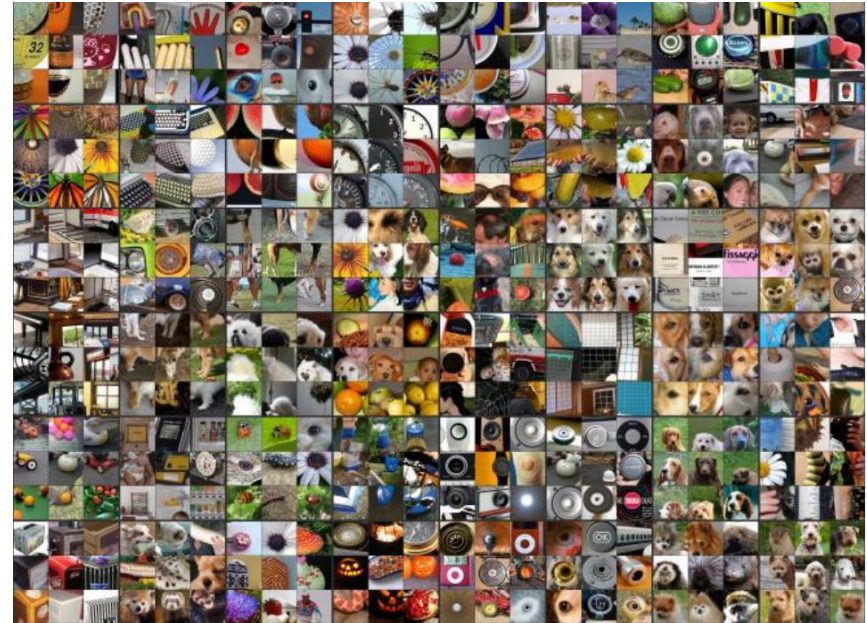
M. Zeiler and R. Fergus, Visualizing and Understanding Convolutional Networks, arXiv preprint, 2013

Οπτικοποίηση CNN

Επίπεδο 4

φίλτρα

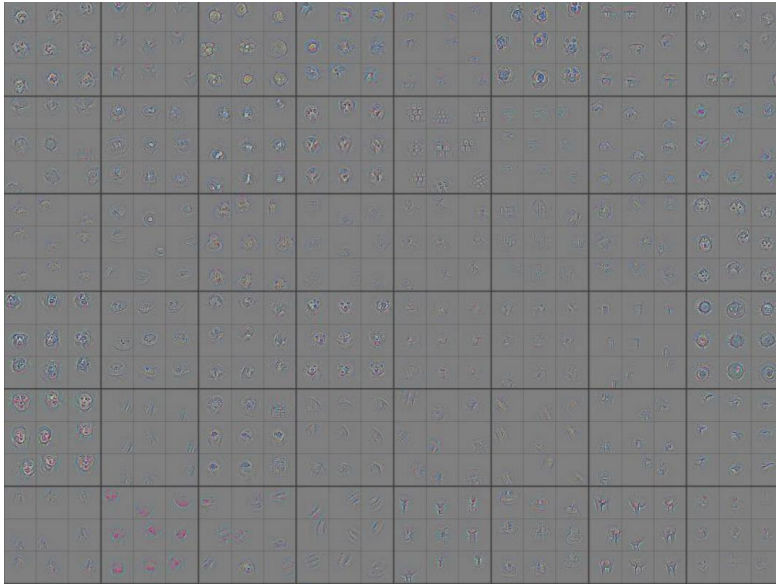

κορυφαίες αποκρίσεις ανά φίλτρο

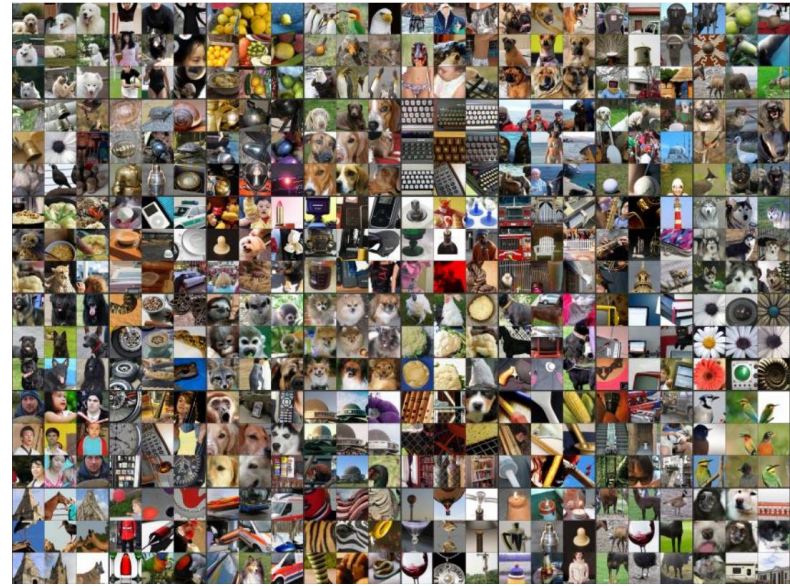
M. Zeiler and R. Fergus, Visualizing and Understanding Convolutional Networks, arXiv preprint, 2013

Οπτικοποίηση CNN

Επίπεδο 4

φίλτρα

κορυφαίες αποκρίσεις ανά φίλτρο

M. Zeiler and R. Fergus, Visualizing and Understanding Convolutional Networks, arXiv preprint, 2013

Μοντέλα Όρασης-Γλώσσας

- Τα Μοντέλα Όρασης-Γλώσσας (VLMs) είναι μια αναδυόμενη κατηγορία μοντέλων Τεχνητής Νοημοσύνης σχεδιασμένα να κατανοούν και να παράγουν γλώσσα με βάση οπτικά δεδομένα.
- Συνδυάζουν την επεξεργασία φυσικής γλώσσας (NLP) με την υπολογιστική όραση για τη δημιουργία συστημάτων που μπορούν να αναλύσουν εικόνες και να παράγουν περιγραφές κειμένου.
- Μπορούν να απαντούν σε ερωτήσεις σχετικά με εικόνες ή να συμμετέχουν σε σύνθετους οπτικούς συλλογισμούς.
- Αυτή η συνέργεια επιτρέπει εφαρμογές σε διάφορους τομείς, όπως η προσβασιμότητα, η δημιουργία περιεχομένου και η εκπαίδευση.

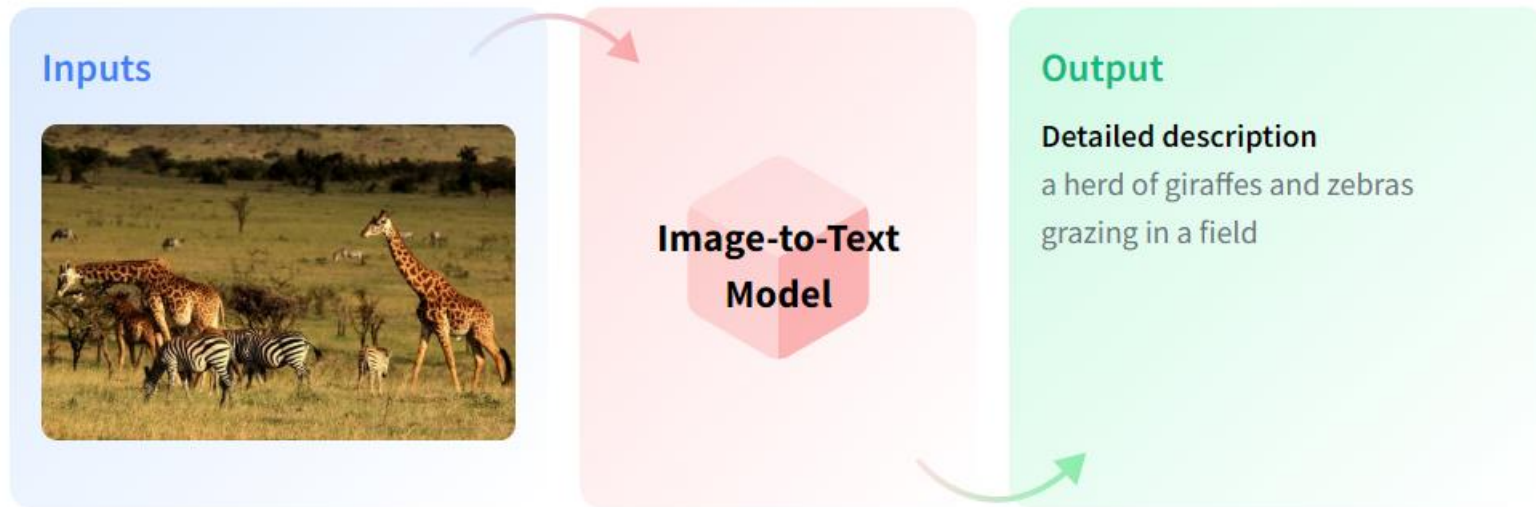
Μοντέλα Όρασης-σε-Κείμενο

- Τα μοντέλα όρασης-σε-κείμενο επικεντρώνονται στη δημιουργία περιγραφών κειμένου ή στην απάντηση ερωτήσεων με βάση οπτικά δεδομένα.

Βασικά παραδείγματα:

- Υποτιτλισμός Εικόνων (Image Captioning): Το μοντέλο δημιουργεί περιγραφές φυσικής γλώσσας μιας εικόνας. Επεξεργάζεται τα οπτικά χαρακτηριστικά για να παράγει σχετικό κείμενο που περιγράφει τη σκηνή, τα αντικείμενα και τις σχέσεις τους μέσα στην εικόνα.
- Οπτική Απάντηση Ερωτήσεων (Visual Question Answering - VQA): Τα μοντέλα αυτά λαμβάνουν ως είσοδο μια εικόνα και μια ερώτηση σχετικά με αυτήν και παρέχουν απάντηση σε μορφή κειμένου.

Μοντέλα Όρασης-σε-Κείμενο

Πηγη : huggingface.co

Μοντέλα Κειμένου-σε-Όραση (Γεννήτριες Εικόνων από Κείμενο)

Τα μοντέλα κειμένου-σε-όραση λειτουργούν αντίστροφα, δημιουργώντας εικόνες από κειμενικές περιγραφές. Μεταφράζουν την είσοδο φυσικής γλώσσας σε οπτικές αναπαραστάσεις, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε διάφορες δημιουργικές και πρακτικές εφαρμογές.

Βασικές εφαρμογές:

- Γεννήτρια Εικόνων από Κείμενο (Text-to-Image Generation): Δεδομένης μιας κειμενικής περιγραφής (π.χ. «μια γάτα καθισμένη σε έναν κόκκινο καναπέ»), το μοντέλο δημιουργεί μια εικόνα που αντιστοιχεί στο κείμενο. Το DALL·E είναι ένα από τα πιο γνωστά μοντέλα αυτής της κατηγορίας.
- - Τροποποίηση Εικόνων με Βάση Κείμενο (Text-Driven Image Manipulation): Τα μοντέλα αυτά μπορούν να τροποποιήσουν υπάρχουσες εικόνες σύμφωνα με κειμενικές οδηγίες. Για παράδειγμα, μπορείτε να δώσετε εντολή στο μοντέλο να «αλλάξει το φόντο σε ηλιοβασίλεμα» για μια υπάρχουσα φωτογραφία.

Μοντέλα Κειμένου-σε-Όραση (Γεννήτριες Εικόνων από Κείμενο)

Μοντέλα Διαμόρφωσης Διασταυρούμενων Τρόπων (Αναζήτηση Εικόνων με Κείμενο, Αναζήτηση Κειμένου με Εικόνες)

Τα μοντέλα διαμόρφωσης διασταυρούμενων τρόπων έχουν σχεδιαστεί για εργασίες όπου μία μορφή δεδομένων (π.χ. κείμενο ή εικόνα) χρησιμοποιείται για την αναζήτηση δεδομένων σε άλλη μορφή. Αυτά τα μοντέλα επιτρέπουν στους χρήστες να εκτελούν εργασίες όπως:

Βασικές εφαρμογές:

- Αναζήτηση Εικόνων με Κείμενο: Το μοντέλο ανακτά εικόνες που ταιριάζουν με μια δεδομένη κειμενική αναζήτηση. Αυτή η εφαρμογή χρησιμοποιείται συχνά σε μηχανές αναζήτησης, όπου οι χρήστες αναζητούν εικόνες πληκτρολογώντας λέξεις-κλειδιά ή φράσεις.
- Αναζήτηση Κειμένου με Εικόνες: Αντίστροφα, το μοντέλο μπορεί να λάβει μια εικόνα ως είσοδο και να ανακτήσει σχετικό κείμενο. Για παράδειγμα, οι χρήστες μπορούν να ανεβάσουν μια εικόνα ενός αντικειμένου και το μοντέλο να επιστρέψει περιγραφές, σχετικά άρθρα ή πληροφορίες προϊόντων.

Μοντέλα Διαμόρφωσης Διασταυρούμενων Τρόπων (Αναζήτηση Εικόνων με Κείμενο, Αναζήτηση Κειμένου με Εικόνες)

Any kind of query

A car is a wheeled vehicle designed for personal or commercial transportation that operates on roadways rather than rails.

Multi-modal database

A car is a vehicle that has a metal body, a steering wheel, and a motor.
A car is a wheeled motor vehicle.
A car is a road vehicle with an engine, four wheels, and seats for people.

Text

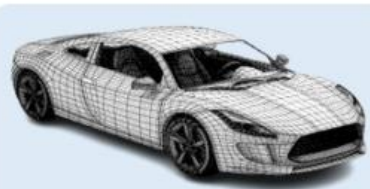
Image

Video

Audio

3D model

.....

Retrieved results

Text A car is a machine that you drive in on roads.

Λειτουργία μοντέλων όρασης – γλώσσας: Οπτική και Γλωσσική είσοδος

- Τα Μοντέλα Όρασης-Γλώσσας (VLMs) επεξεργάζονται δύο διαφορετικούς τύπους εισόδου: εικόνες και κείμενο. Αυτά τα μοντέλα μαθαίνουν να ευθυγραμμίζουν τα οπτικά χαρακτηριστικά (από εικόνες) με γλωσσικές αναπαραστάσεις (από κείμενο) ώστε να μπορούν να κατανοούν τόσο οπτικά όσο και γλωσσικά δεδομένα ταυτόχρονα.

Οπτική Είσοδος:

- Συνήθως, η εικόνα επεξεργάζεται μέσω ενός βαθιού συνελκτικού νευρωνικού δικτύου (CNN), όπως το ResNet, Vision Transformers (ViT) ή παρόμοιες αρχιτεκτονικές.
- Αυτά τα μοντέλα μετατρέπουν την εικόνα σε μια πυκνή αναπαράσταση χαρακτηριστικών που αποτυπώνει τα βασικά της στοιχεία, όπως σχήματα, αντικείμενα και υφές.

Γλωσσική Είσοδος:

- Το κείμενο επεξεργάζεται μέσω γλωσσικών μοντέλων, όπως τα Transformers (π.χ. BERT, GPT).
- Το κείμενο χωρίζεται σε tokens και κάθε token μετατρέπεται σε ενσωμάτωση (embedding), η οποία αποτυπώνει τη σημασιολογική έννοια των λέξεων.

Λειτουργία μοντέλων όρασης – γλώσσας: Εξαγωγή Χαρακτηριστικών και Αναπαράσταση

Τόσο οι οπτικές όσο και οι γλωσσικές είσοδοι μετατρέπονται σε έναν ενοποιημένο χώρο μέσω μιας διαδικασίας που ονομάζεται εξαγωγή χαρακτηριστικών.

Οπτικά Χαρακτηριστικά:

- Πρόκειται για διανύσματα υψηλών διαστάσεων που αναπαριστούν συγκεκριμένα στοιχεία της εικόνας (όπως αντικείμενα, φόντα ή υφές).

Γλωσσικά Χαρακτηριστικά:

- Αυτά τα διανύσματα αναπαριστούν τις έννοιες των λέξεων ή φράσεων στο πλαίσιο του κειμένου εισόδου.

Λειτουργία μοντέλων όρασης – γλώσσας: Ευθυγράμμιση Διασταυρούμενων Τρόπων (Cross-Modal Alignment)

Για να κατανοήσει και τις δύο μορφές δεδομένων (οπτικά και γλωσσικά), το μοντέλο πραγματοποιεί ευθυγράμμιση διασταυρούμενων τρόπων. Σε αυτό το στάδιο, τα οπτικά και γλωσσικά χαρακτηριστικά αντιστοιχίζονται και ευθυγραμμίζονται σε έναν κοινό χώρο ενσωμάτωσης (embedding). Για παράδειγμα, η λέξη «γάτα» στο κείμενο ευθυγραμμίζεται με τα οπτικά χαρακτηριστικά που αναπαριστούν μια γάτα στην εικόνα.

Τεχνικές Ευθυγράμμισης:

•Αντιθετική Μάθηση (Contrastive Learning):

- Εκπαιδεύει το μοντέλο να ελαχιστοποιεί την απόσταση μεταξύ σχετικών ζευγών κειμένου-εικόνας και να τη μεγιστοποιεί για μη σχετιζόμενα ζευγάρια.

•Μηχανισμοί Προσοχής (Attention Mechanisms):

- Η προσοχή διασταυρούμενων τρόπων (cross-modal attention) χρησιμοποιείται συχνά για να εστιάζει επιλεκτικά σε σχετικά μέρη της εικόνας ή του κειμένου, δημιουργώντας αντιστοιχίες μεταξύ οπτικών στοιχείων και λέξεων.

.

Λειτουργία μοντέλων όρασης – γλώσσας: Στρώματα Σύντηξης (Fusion Layers)

Αφού εξαχθούν και ευθυγραμμιστούν τα χαρακτηριστικά από τα οπτικά και γλωσσικά δεδομένα, συχνά συνδυάζονται σε έναν κοινό χώρο αναπαράστασης. Αυτή η σύντηξη επιτρέπει στο μοντέλο να λαμβάνει αποφάσεις βασισμένες και στις δύο μορφές δεδομένων ταυτόχρονα.

Στρατηγικές Σύντηξης:

- Καθυστερημένη Σύντηξη (Late Fusion):

- Τα χαρακτηριστικά επεξεργάζονται ανεξάρτητα και οι τελικές αναπαραστάσεις τους συνδυάζονται στο τέλος της διαδικασίας.

- Πρώιμη Σύντηξη (Early Fusion):

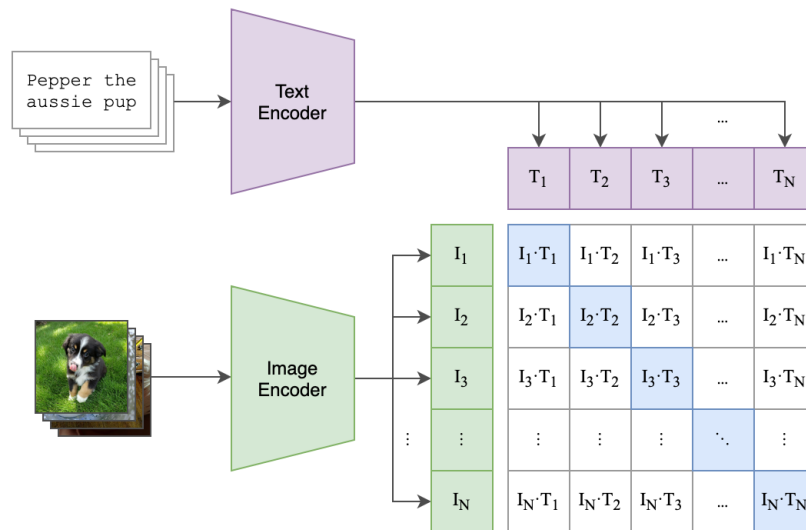
- Τα οπτικά και γλωσσικά χαρακτηριστικά συνδυάζονται νωρίς στο μοντέλο και επεξεργάζονται μαζί από τα αρχικά στάδια.

- Σύντηξη με Διασταυρούμενη Προσοχή (Cross-attention Fusion):

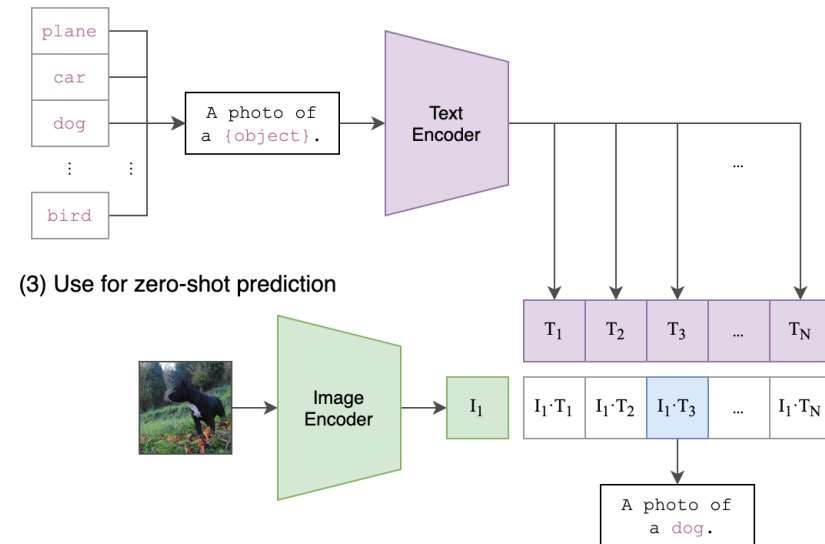
- Τα χαρακτηριστικά κάθε τρόπου ενημερώνουν το άλλο κατά τη διάρκεια της επεξεργασίας, εστιάζοντας επιλεκτικά σε σχετικά χαρακτηριστικά και από τις δύο εισόδους.

Το μοντέλο CLIP

(1) Contrastive pre-training

(2) Create dataset classifier from label text

Learning Transferable Visual Models From Natural Language Supervision

Alec Radford, Jong Wook Kim, Chris Hallacy, Aditya Ramesh, Gabriel Goh, Sandhini Agarwal, Girish Sastry, Amanda Askell, Pamela Mishkin, Jack Clark, Gretchen Krueger, Ilya Sutskever, 2021

Πηγές

1. Andrew NG, Introduction to computer vision
2. A. Efros, Introduction to computer vision
3. <https://www.geeksforgeeks.org/computer-vision/>